

NARODNI LIST

Glasiło narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta šte. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 16 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristopnine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Cenjeni naročniki!

Na ovitkih ima danes v akteri zapisano, do kdaj je imel list dne 4. julija plačan. Med tem časom so nekateri seveda zopet poslali naročnino, a na naslovih tokrat nismo mogli več spremeniti. — Prilagamo danes položnice ter opozarjamo vsakogar, ki lista še ni plačal, da to stori. Vsakdo naj pripiše na položnici tudi številko, ki jo ima tiskano na ovojnem listu. Kdor je list že plačal, naj položnico ali shrani ali pridobi kakega soseda za naročnika ter mu izroči položnico, da pošlje denar.

Upravništvo.

Razdolžitev kmetijskih posestev.

Pred kratkim je stavil član naše gosposke zbornice, prejšnji državni poslanec dr. pl. Grabmayr predlog na izvolitev posebne komisije, obstoječe iz devet članov, katere naloga bi naj bila proučiti vprašanje o preosnovi kmetijskega zemljiškega kredita. Predlog je bil sprejet.

S tem se je začelo znova resno delo za rešitev vprašanja o razdolženju kmetijske posesti, ki je od leta 1893. z malimi presledki počivalo.

Je pa tudi to vprašanje o razdolženju kmetijstva ne samo najnujnejše in najvažnejše, ampak tudi najtežavnejše.

Na kmečkih posestvih je vknjižena ogromna svota dolga. Ni ga skoraj več zemljišča, ki bi ne bilo s tem ali onim dolgom obremenjeno. Hranilni, posojilni, zasebni, dedinski, pupilarni denarji so na tem in onem zemljišču vknjiženi, mnogokrat celo kar po vrsti na enem in istem zemljišču. K temu še pridejo različni kupninski ostanki, preživitki, zaženila, volila za pobožne namene itd. — Ti dolgovi od leta do leta rastejo in sicer neprimerno k naraščanju vrednosti posestev. Tako se je n. pr. dognalo za l. 1890, da se je samo v tem letu na novo vknjižilo na poslopih z več kakor $4\frac{1}{2}$ odstotnim obrestovanjem 76 milijonov 506 tisoč in 618 goldinarjev ali 143,013.236 K.

Jasno je, da se mora na nek način zemljišča razbremeniti, ako sploh hočemo ohraniti kmečki stan ter zabraniti popolni propad kmetijstva.

Kakor pa smo že omenili, je vprašanje o razbremenitvi kmetijskih posestev eno najtežavnejših in najbolj zamotanih. — Ali se naj kmetu zabrani prosto razpolaganje čez svojo imovino? Ali se mu naj onemogoči zastaviti svoje posestvo in si najemati denar? Ali se naj da pravico posejati denar na kmečka posestva, torej pečati se z zemljejknjižnim kreditom samo nekaterim, zato posebno ustanovljenim denarnim zavodom? Ali se naj zakonito določi, da se sme vknjižiti na posestva samo dolg posebne vrste, n. pr. tako dolg, ki bo imel k večjemu zakonito določene obresti odplačljiv v letnih obrokih in neodpovedljiv?

Vsiljuje se dalje vprašanje, ali je mogoče rešiti zadevo o razbremenitvi kmečkega posestva le na ta način, da se uredi zemljiški kredit, ali pa je potrebno, da se reši obenem s preosnovo zemljiškega kredita tudi cela vrsta drugih agrarnih vprašanj — n. pr. o dednem pravu, o pre-

podajah od očeta na sina, o prevžitnih pravicah o zabranjenju razkosavanja zemljišč, o nerazdelnih posestvih itd. Rešitev enega edinega agrarnega vprašanja zdi se nam polovično delo, zamašenje ene luknje izmed stoterih.

Pri rešitvi teh agrarnih vprašanj se bo treba ozirati na nove razmere, v katerih živi in dela sedaj kmetijstvo; gledati se bo moralo, da se vzlic morebiti strogim zakonitim določbam omogoči zdrav razvoj kmetijstva, da se kmečkemu človeku, ki je delaven, varčen in dober gospodar, ne zabrani pridobivanje in izboljšanje gmotnega položaja.

Ne smemo pozabiti, da je že davno prešlo naše kmetijstvo iz patriarhalnega gospodarstva v denarno in kreditno gospodarstvo nove dobe, kar je čisto naravno, ker se noben stan ne more postaviti s tokom časa v nasprotje, ne da bi trpel pri tem škodo.

Pazno bomo zasledovali razvoj vprašanja o preosnovi zemljiškega kredita. — Upamo, da bo predlog dr. pl. Grabmayrja spravil agrarna vprašanja na površje ter jih dovedel do ugodne rešitve v prospeh tudi slovenskega kmetijstva.

Suša.

Kako hudo je prizadeto naše kmetijstvo po letošnji izredno veliki suši, postaja od dne do dne bolj očitno.

Že sedaj je jasno, da naš kmet ne bo letos toliko pridelal, da bi mogel s tem preživeti sebe in svoje. Najhujše prizadet pa je živinorejec, ker nima krme za svojo živino. V mnogih krajih že sedaj ne ve, kaj bi pokladal živini, ker so mu travniki in pašniki od suše požgani. Krme je zrastlo bore malo, otave pa ne bo nič. Vsakdo bi

LISTEK.

Strašno maščevanje.

Dalje.

Rusko napisal N. V. Gogolj. — Poslovenil J. A. Glonar.

— Kaj mi do tvojega očeta. Še do danes ga ne morem razumeti. Vidi pa se, da je mnogo zagrešil po tujih zemljah. Kakšen vzrok ima neki: celi mesec že živi tukaj, a da bi se samo enkrat razveselil prav po kazaško. Ni hotel piti meda! slišiš Katarina, ni hotel piti meda, ki sem ga izklatil iz berestovskih Židov. Hej! fant — je zaklical gospod Danilo — skoči, mali, v klet po židovski med! Tudi žganjice ne pije! strašno! Zdi se mi, gospa Katarina, da tudi v Gospoda Kristusa ne veruje. Kako se tebi zdi?

— Bog vedi, kaj vse govoriš, gospod Danilo!

— Čudno, gospa! — je nadaljeval gospod Danilo in vzel glinen vrč iz rok kazaka — tudi poganski katoliki so kakor volki na žganjico, samo Turki je ne pijejo. Kaj, Stecko, ali si potegnil mnogo meda v kleti?

— Samo pokusil sem ga, gospod!

— Lažeš, pasji sin! Vidiš, kako so se ti muhe vsedle na brke! In na očeh ti poznam, da si ga potegnil kakega pol vedra. Eh, kazaki, to so strašni ljudje! vse bi dal svojemu tovarišu, pijačo pa pije sam. Gospa Katarina, ali je že dolgo, kar sem bil zadnjič pijan?

— Dolgo, ali prejšnje čase...

— Ne boj se, ne boj, več ko vrč ga ne izpijem. Glej ga, turški menih že zopet prihaja! — je izgovoril skozi zobe, ko je ugledal tasta, ki se je v vratih sklonil, da bi vstopil.

— Kaj je to, moja hči! — je rekel oče, snel z glave šapko in si popravil pas, ob katerem je visela sablja, okrašena s čudnimi kameni: — solnce je že visoko, obed pa še ni gotov.

— Gotov je obed, gospod oče, takoj ga prinesem! Potegni iz peči lonec s cmoki! — je ukazala gospa Katarina stari služabnici, ki je pomivala leseno posodo. — Čakaj, rajši pojdem sama — je rekla gospa Katarina — ti pa pokliči kazake.

Vsi so sedli na tleh v krog: nasproti kotu gospod oče, na levi gospod Danilo, na desni gospa Katarina in deset zvestih kazakov v modrih in žoltyh županah.

— Takih cmokov ne maram rad! — je rekel gospod oče, poskusil malo in potem odložil žlico: — nobenega pravega okusa nimajo!

— Vem, da bi ti bolje ugajali židovski rezanci — je pomislil pri sebi Danilo. — Zakaj ne, tast, je nadaljeval na glas — ti praviš, da nimajo cmoki nobenega okusa? Ali so slabo pripravljene, kaj? Moja Katarina dela cmoke, da še sam hetman redko dobi take; zabavljati ni treba črez nje: to je krščanska jed! Vsi sveti in Bogu dopadljivi ljudje so jedli cmoke.

Oče ni zinil niti besedice; tudi gospod Danilo je umolknil.

Podali so pečeno prase z zeljem in slivami.

— Svinjine ne maram! — je rekel Katarinin oče in lovil z žlico zelje.

— Zakaj ne maraš svinjine? — je rekel gospod Danilo — samo Turki in Židi ne jejo svinjine.

Oče se je še bolj jezno namrdnil.

Samo mlečno jed je jedel stari oče; namesto žganjice pa je potegnil iz neke steklenice, ki jo je nosil v žepu, neke črne tekočine.

Ko so odobedovali, je zaspal gospod Danilo trdno in se je zbudil šele proti večeru. Vsedel se je in začel pisati pisma kazaški vojski; gospa Katarina pa je z nogo pozibavala zibeljko in sedela na postelji.

Gospod Danilo sedi in gleda z levim očesom na pisanje, z desnim pa skozi okno. V oknu se vidi daleč gore in Dnjepr; za Dnjeprom ležijo gozdi; nad njimi se sveti jasno večerno nebo; gospod Danilo pa ne ogleduje daljnega neba in temnega gozda — on gleda na polotok, na katerem stoji črn stari grad. Čudno se mu zdi: kakor bi v gradu zažarelo v neki čudni luči ozko okno. A vse je tiho in mirno; gotovo se mu je samo zdelo. Sliši se samo, kako šumi polglasno Dnjepr in s treh strani se slišijo po vrsti udarci razpenjenih valov. Dnjeper se ne punta, on samo, kakor kak starec, mrmra in godrnja; nič mu ne ugaja; okoli njega se je vse spremenilo; tiho se krega z gorami, gozdi in logi na svojem obrežju in nese svojo tožbo v Črno morje.

Glej! Po širokem Dnjepu je švignila ladja in v gradu se je zopet nekaj zasvetilo. Polglasno je zažvižgal Danilo in na ta klic je pritekel zvest kazak.

— Vzami, Stecko, ostro sabljo in puško in pojdi hitro za menoj!

— Ti odhajaš? — je vprašala gospa Katarina.

— Pojdem, žena. Ogledati moram, je li vse v redu.

rad sedaj vsaj deloma svojo živino prodal, a kupca ni — mesar pa mu ponuja tako oderuško ceno, da je v nebo vpijoče. Če pa bo naš živinorejec vsled pomanjkanja krme naposled vendar primoran svojo živino za slepo ceno prodati, bo s tem naše kmetijstvo silno oškodovano, bo to velika nesreča zanj. Ne le, da bo pomanjkanje mleka v gospodinjstvu zelo občutno, ne le, da bo obdelovanje in gnojenje zemljišč zaostalo in se tako stroški gospodarstva zvišali, dohodki pa zmanjšali, primoran bo še v nadomestilo sedaj napol zastoj prodane živine kupiti drugo leto za dvojno ali trojno ceno drugo živino, ker brez nje gospodariti ne more. Če bodo pa vinorejci po suši prizadetih dežel sedaj vsled pomanjkanja krme primorani prodati večji del svoje živine, je neizogibno, da se bo drugo leto cena živini tako zvišala, da bodo imeli zopet mesarji dobrodošel povod za zvišanje cene mesa. Tako bodo tudi meščanski krogi občutili posledice letošnje suše. Ohraniti toraj našo živinorejo kolikor možno v sedanjem obsegu, je v korist vseh slojev prebivalstva. Kako pa se naj to doseže? Cena krmil je poskočila tako, da je skoraj ni mogoče doplačati. Tudi je ni med nami dobiti v zadostni množini. — K sreči ni cela naša država po suši prizadeta. Severnoalpske dežele, Češka, Moravska, deloma tudi Galicija imajo krme dovolj. Bati se je edino, da bodo v teh deželah prodajali preostanek svoje krme po visokih cenah v inozemstvo, kjer je tudi suša nastopila in da naposled za našo živino tudi po največji ceni ne bo dobiti krme. Tej preteči novi nevarnosti bi se pa prišlo le na ta način v okoliš, ako se izvažanje krmil iz naše države prepove. Cene krmil bi padle, ker je množina v naši državi pridelanih krmil zadostna, da omogoči vzdrževanje živinoreje v sedanjem obsegu.

Najuspešnejše sredstvo v podporo naše živinoreje bi bilo toraj zaprtje mej za izvažanje krmil in z veseljem konstatujemo, da so ravno naši slovenski poslanci to najprej spoznali.

Že dne 23. junija t. l. je stopil posl. Roblek z voditelji vseh večjih agrarnih strank v dotiko, da se doseže s skupnim nastopom pri vladi omenjena prepoved. Posredoval je v isti zadevi tudi pri ministrih Becku in Ebenhochu. Dne 30. junija pa sta stavila poslanca dr. Ploj, Roblek in tovariši v posl. zbornici nujni predlog, v katerem se med drugim tudi tirja zaprtje mej za izvoz krmil.

Suša na Spodnjem Štajerskem.

V torek, dne 30. junija so vložili poslanci dr. Ploj in tt. v državni zbornici nujni predlog zaradi pomanjkanja krme in slabe letine, katero je povzročila suša na Spodnjem Štajerskem. Predlog se je izročil odseku za podelitev državnih podpor v slučaju ujm, kateremu se je naročilo,

naj ga hitro reši. Ker je ta nujni predlog zelo važen, ga priobčujemo dobesedno:

Že od začetka meseca majnika sem pogreša spodnještajski kmet vsakega, vsaj približno zdatnega dežja. (Op. ured.: Pripomnimo, da je par deževnih kapljic minole dni na stanju le malo spremenilo!) Že dva meseca je skoraj neprestano suho in vroče vreme, katero je posebno neugodno vplivalo na pridelek sena in detelje. Ta pridelek je dosegel komaj polovico, da, v nekaterih krajih komaj četrtino navadne letine. Toda izostal ni le pridelek sena in detelje, spodnještajski kmetje ne bodo imeli tudi nobene otave, ker je vroče solnce travnike popolnoma požgalo in bi tudi eventualni dež ne mogel več popraviti velike škode.

Na Spodnjem Štajerskem bo vladalo veliko pomanjkanje krme; posestniki pa si je ne bodo mogli z lastnimi sredstvi kupiti, ker cene sena ogromno rastejo in znašajo že sedaj po 12 K (Op. ured.: Ponekod že 16 K!) za meterski stot.

Slabe letine glede krme pa ne bo samo na Spod. Štajerskem, temveč tudi na Srednjem in Zgornjem Štajerskem, ako ne bo prav kmalu zdatnega dežja. Razun tega pa tudi ne smemo prezreti, da ne bo krme v sosednih deželah in tudi ne na Ogrskem, kjer imajo slabo letino sena in detelje. Ako si torej kmet ne bo mogel kupiti sena za svojo živino — in po sedanjih cenah je to že nemogoče — bo moral svojo živino prodati, seveda za nizko ceno. Prisilna prodaja živine bi pa povzročila veliko gospodarsko nesrečo: ne le da bi trpel kmet škodo vsled nizkih cen živine, ampak bi tudi pogrešal mleko, ki je eno glavnih hranil in bi pogrešal tudi gnoj za svoje polje.

Slaba letina se pa ne kaže samo pri senu in detelji, temveč tudi pri vsem jarem žitu: oves ni mogel vzrasti, istotako ne jari ječmen in pšenica. Poleg pomanjkanja zrna tudi ne bode slame. Rast koruze, ki je eden glavnih poljskih pridelkov na Sp. Štajerskem, je zelo neugodna. Čebula, korenje, zelje in krompir tudi vsled neznosne suše ne morejo rasti in tudi od njih ni upati dobre letine.

Zaradi teh prežalostnih razmer, ki ne teže samo kmetov, temveč vse spodnještajsko prebivalstvo, so seveda kmetje zelo potrti in s strahom premišlujejo, kaj bo sedaj, ko bodo porabili svoj mali pridelek krme?

Potrebna je torej pravočasna olajšava nevolje in pomanjkanja, katero je nastalo vsled slabe letine. Ta olajšava mora obsegati prepoved izvoza krme, dovoljenje cenejših železničnih tarifov za prevažanje krme vsake vrste, da, potrebno bo celo posestnike naravnost podpirati, da ne bodo prisiljeni svoje živine deloma ali docela prodati.

Z ozirom na stisko spodnještajskih kmetov, katera je že deloma nastopila, a bo še v jesen hujša, stavijo podpisani predlog:

„Visoka vlada se poziva, da dovoli spodnještajskim kmečkim posestnikom, kateri so vsled slabe letine sena, detelje in jarega žita vseh vrst v hudini, potrebno podporo in odpis davkov.“ Na Dunaju, 30. junija 1908. Dr. Ploj Roblek in tovariši.

Iz političnega sveta.

Državni zbor.

3. julij. Zadeja se razprava o nujnem predlogu soc. demokratov glede zavarovanja delavcev za starost in onemoglost.

6. julij. Z ogromno večino je sprejeta nujnost predloga glede zavarovanja. Minister Biernert je obljubil, da bo tozadevno predlogo vložil dne 3. novembra, ko se zopet snide državni zbor. Zakonska osnova bo obsegala reformo zavarovanja za slučaj bolezni in nezgod, starosti in onemoglosti pri delavcih tudi oskrbne odredbe za krog onih gospodarsko samostojnih, ki so po svojem položaju blizu delavstva.

7. julij. Zbornica je popolnoma rešila nujni predlog soc. dem. glede zavarovanja. Potem je prešla v razpravo o predlogu soc. dem. poslanca dr. Adlerja, naj se prepove obdelovanje belega fosforja v tovarnah za vžigalice. — Predlog se sprejme soglasno. — Zatem se je začela razprava o predlogu češkega soc. dem. posl. dr. Soukupa, naj se uvede splošna, enaka, direktna in tajna volilna pravica tudi v deželne zbornice.

Industrijalci in zvišanje davka na žganje. — Dne 25. jun. je prišla k ministru Korytovskemu deputacija industrijcev žganih pijač iz vseh kronovin posredovat, da bi se davek na žganje ne zvišal. Minister je odgovoril, da od te namere vlada ne more popustiti, vendar jim je obljubil razne olajšave in spremembe v prvotnem zakonskem načrtu.

Ruska дума je odgodena do jeseni. Meseca oktobra se zopet skliče k zasedanju. — Dne 3. t. m. so stavili 103 poslanci predlog na odpravo smrtnih kazni.

Na Srbskem se je položaj zjasnil. Vladna stranka (stari radikalci) je dosegla sporazum z opozicijo (mladi radikalci) v toliko, da se sestavi ministerstvo iz obeh strank pod predsedništvom Velimiroviča; opozicija ne bo delala težav trgovinski nagodbi z Avstro-Ogrsko. — Srbska armada dobi nove uniforme, kar bo stalo 10 milijonov.

Na Gališkem bodo pomnožili število okrajnih glavarstev. Sedajni pol. okraji obsegajo nekateri po 90.000 duš. Ustanoviti se namerava 17 novih glavarstev.

— Meni pa je strašno, če moram biti sama. Spanec me obhaja v enomer; kaj, če se mi zopet kaj takega sanja? Tudi nisem prepričana, ali je to res bilo v spancu, tako živo se mi je zdelo.

— S teboj bo ostala služabnica; v veži in po dvorišču pa spijo kazaki.

— Strežnica že spi in kazakom ne morem prav zaupati. Čuj, gospod Danilo: zapri me v sobo in vzami ključ s seboj. Tedaj mi ne bo tako strašno; kazakom pa veli, naj se vležejo pred vrata.

— Pa bodi tako! — je rekel Danilo, ki je obrisal prašno puško in nasipal smodnika.

Zvesti Stecko je že čakal, opravljen v popolno kazaško opravo. Danilo je del na glavo baršunasto čapko, zaprl okno, zapahnil duri in zaklenil ter šel tiho med spečimi kazaki iz dvorišča na gore.

Nebo se je skoro popolnoma zjasnilo. Od Dnjepra je vlekel lahek vetrič. Ako se ne bi od daleč čuli kriki povodnih ptic, bi človek lahko menil, da je vse onemilo.

Naenkrat pa se je začel šum... Buruljbaš se je s svojim vernim spremljevalcem skril za grm, ki je zakrival pripravljeno zaseko. Nekdo je šel, oblečen v rdeč suknjič, z dvema samokresoma za pasom in s sabljo ob boku z gore.

— Tast je! — je zamrmral gospod Danilo in ga ogledoval izza grma. — Čemu hodi tod in kam je namenjen ob tem času? Stecko, ne zevaj, glej na obe oči, kam gre gospod oče.

Človek v rdečem suknjiču je šel na breg reke in se zopet vrnil na polotok.

— A, glej ga! — je rekel gospod Danilo — glej, sedaj gre k čarovniku v njegov brlog.

— Da, nikamor drugam ni šel, gospod Danilo! Sicer bi ga morala videti na drugi strani, tako pa je pri gradu izginil brez sledu.

— Samo počakaj, bo že prilezel nazaj; sicer pa lahko greva po njegovi sledi. Tukaj se nekaj skriva. Ne, Katarina, saj sem ti vedno trdil, da tvoj oče ni pošten človek; on dela in živi vse drugače ko pravoslavni.

Gospod Danilo in njegov zvesti spremljevalec sta švignila preko polotoka; v nepreglednem gozdu, ki obdaja grad, sta se skrila očem. Zgornje okno se je malo zasvetilo; kazaka stojita in mislita, kako bi prišla bliže; vrat ni nobenih, niti malih niti velikih; vhod je gotovo od strani, kjer je dvorišče, ali kako naj prideta tje. Od daleč se čuje, kako tam rožljajo verige in lajajo psi.

— Kaj se naj še dolgo pomišljam! — je rekel gospod Danilo, ko je zagledal pred oknom visoki hrast — počakaj me, mali, jaz bom splezal na hrast; ž njega se vidi naravnost v okno.

Odpasal je pas in odložil sabljo, da bi ne rožljala; potem se je prijel za spodnje veje in se potegnil kvišku. Ravno nasproti oknu se je vsedel na vejo, se prijel z jedno roko za deblo in gledal.

V sobi ni nobene sveče, a vendar je svetlo. Po stenah so čudna znamenja; tam visi orožje, a tuje, kakor ga ne nosijo niti Turki, niti Krimci, niti Poljaki, niti Kristjani, niti slavni narod švedski. Pod stropom švigajo sem in tje netopirji in ž njimi vred švigajo njihove sence po stenah in po stropu. Sedaj so se neslišno odprla vrata: nekdo je prišel, oblečen v rdečo suknjo in gre naravnost proti mizi, ki je pokrita z belim prtom.

— On je, tast!

Gospod Danilo se je spustil malo nižje in se stisnil tesno k deblu.

A tast ne gleda nikamor, tudi ne na to, ali gleda kdo skozi okno. Prišel je zamišljen, mračen in potegnil prt z mize — nato se je naenkrat zasvetila cela soba v prozorno modri svetlobi. Samo nekateri žarki prejšnje svetlobe so še plavali po zraku in se potapljali v novi svetlobi, tako da je bila svetloba v sobi podobna raznobarvni mramornati plošči. Tast je postavil na mizo lonec in je začel devati v njega neka čudna zelišča.

Gospod Danilo ga je pozorno ogledal in ni več videl na njem rdečega suknjiča; namesto tega je imel sedaj široke hlače, kakor jih imajo Turki; za pasom ima dva samokresa, na glavi čudno kapo, vso pokrito z neko čudno pisavo, ki ni podobna ne poljski, ne ruski. Pogledal mu je v lice — lice se je začelo spreminjati: nos se je iztegnil in se mu obesil čez usta; usta so se mu naenkrat iztegnila do obeh ušes; iz ust mu je pogledal zob, ki se je nagnil na stran in pred njim je stal isti čarovnik, ki se je pokazal na gostiji pri osaulu. „Tvoje sanje so resnične, Katarina!“ — je pomislil pri sebi Danilo.

Čarovnik je začel hoditi okoli mize, znamenja na stenah so se začela spreminjati, netopirji pa so letali še hitreje gor in dol, semintje. Modra luč se je začela počasi vedno bolj redčiti, dokler ni skoraj do mala izginila. Sedaj je soba postajala počasi polna rožnate svetlobe. Zdelo se je, da lije ta luč s tihim žvenkljanjem v vse kote; naenkrat pa je luč izginila in v sobici je nastala trda tema.

Angleško. Poslanska zbornica je sprejela zakon o osemurnem delavnem času ru darjev s 390 proti 120 glasovom.

Ruska politika na Balkanu. Za nas Jugoslovane je dogovor med ruskim carjem in angleškim kraljem v Revalu menda usodepolnega pomena in mogoče, da je zabranil veliko bratsko vojsko na Balkanu, ki bi bila drugače vsled avstrijskih intrig gotovo izbruhnila. Med Srbijo in Bolgarijo vlada vsled izgreda ustaških čet proti macedonskim Bolgarom velika napetost, in Bolgarija je hotela že Srbiji vojsko napovedati, ko je Rusija, prosta okovov mürzsteškega dogovora, sama posegla vmes in preprečila vojsko, katera bi bila v velikansko škodo jugoslovanstva in voda na mlin avstrijsko-ogrske ofenzivne politike na Balkanu. Sedaj se je zgodilo prvič, da Rusija sama ugovarja pri bolgarski in srbski vladi zaradi vstašev v Macedoniji. To se je zapazilo po vsej evropski diplomaciji, ker se je s tem Rusija praktično odrekla rusko-avstrijskemu dogovoru glede Balkana.

† **General Nikolaj P. Ignatjev.** Dne 4. t. m. je umrl v Petrogradu veliki ruski diplomat, eden največjih svetovnih politikov minulih desetletij ruski general grof Ignatjev. Rojen je bil l. 1832 v Petrogradu. Po študijah se je posvetil diplomatski službi in se je povsod in vedno z vso vnamo potegoval za interese Slovanstva. S 24 leti je postal oberst, s 26 leti generalmajor. Njegova zasluga je, da se je Rusija l. 1878. odločila osvoboditi Bolgarsko turškega jarma. Kmalu pozneje pa se je umaknil iz javnega življenja.

Štajerske novice.

Kakšna je narodnost klerikalcev na Slovenskem? To naj brez vsakega komentarja pokažejo sledeča dejstva: 1. Pri Sv. Anji na Kremlbergu, v popolnoma mejnem, že v morju Nemštva se potapljajočem kraju priredi šentlenarčka podružnica naše šolske družbe dne 19. t. m. veliko slavnost. „Slov. Gosp.“ pa hujska proti njenim prirediteljem in jih psuje z liberalci itd. ter tako hoče odvrniti ljudstvo od slavnosti. 2. Klerikalci založijo proti narodnemu kolku Ciril-Methodove družbe svoj kolek in pozivljejo k nakupovanju tega ter k bojkotu narodnega kolka. 3. Dne 5. t. m. se je vršila pri Sv. Ivanu v Trstu velika slavnost v korist naši šolski družbi. Duhovniki so po cerkvah s prižnic uprizorili proti slavnosti gonjo, a tudi v svojem lističu „Zarja“ Ta je pisal med drugim: „Ta družba je v liberalnih rokah... proč od te prireditve in te družbe“. 4. Vlada je nameravala imenovati za finančnega ravnatelja na Kranjskem Slovenca Dobida; klerikalci so uprizorili proti njemu gonjo; vlada jim je rada ustregla, imenovala je nekega klerikalca, čeprav ni Slo-

venec. Sedaj nam lahko vlada ob vsaki priliki zabrusi v obraz: Kaj pa hočete? Saj še na Kranjskem nočejo Slovencev za uradnike, kaj pa se bomo ozirali na Štajersko in Koroško? — Prihodnjič več!

Poslanca dr. Ploj in Roblek vložila sta v drž. zboru dne 30. junija nujni predlog, v katerem se vlada pozivlje priskočiti z izdatnimi državnimi podporami po suši prizadetim kmetovalcem Spodnjega Štajerja na pomoč, dovoliti primerni popust davkov in izdati prepoved izvažanja krmil iz naše države. Sedaj, ko je v pondeljki številki „Domovine“ že besedilo tega predloga objavljeno, so stavili poslanci kmečke zveze dne 6. t. m. tudi nujni predlog iste vsebine.

Državni poslanec gosp. Vinko Ježovnik je že precej okrevljal, vendar mora po zdravnikovi odredbi še dober teden ostati v postelji.

Prej suša, zdaj toča! Od vseh strani Spod. Štajerske prihajajo žalostne vesti, da je pobila zdaj tu zdaj tam toča. Poroča se to z Bizeljskega, iz Velenja, s Svetine, iz Cirkovc na drav. polju, iz Jablanje in Drgonjevesi istotam, iz konjiškega okraja itd. Kaj bo počelo ubogo ljudstvo, če toča uniči še to, kar je pustila suša. — Poklicani činitelji naj mislijo resno na izdatno pomoč izmozganemu narodu!

† **Ivan Rajh.** Dne 36. junija je po kratki bolezni umrl g. Ivan Rajh, posestnik, krajni šol. ogleda in načelnik kmetijske zadruge na Cvenu pri Ljutomeru. Bil je odkritosrčen poštenjak in ugleden kmetovalec. Šoli je bil iskren prijatelj, dasi je sam pohajal le ljudsko šolo, a še nemškutarsko, kakoršne so pač nekaj bile vse šole. Vkljub temu je bil vedno neomahljiv narodnjak, ki je v 60 in 70 letih prejšnjega stoletja v družbi z župnikom dr. Klemenčičem, dr. Zarnikom, dr. Plojem, nadučiteljem Lapajnetom deloval v prosepah veselo se prebujajočih slovenskih kmetov na Murskem polju. Vsako dobro in obče koristno stvar je zagovarjal in dejarsko podpiral. Bil je prvi kmet na Murskem polju, ki si je nabavil okopalniki in vsipalnik. Ko se je ustanovila kmetijska zadruga na Cvenu, je bil on eden izmed najodločnejših njenih zagovornikov in pospeševalcev. Kot njen načelnik je mnogo storil, da jo povzdigne vedno višje. Tukaj ni štedil ne časa ne truda. Malo je menda med slovenskimi kmeti še takih mož, ki bi idejo kmetijskega združništva tako umeli in jo tako ognjevitno zagovarjali, kakor Ivan Rajh. — Bodi mu lahka zemljica slovenska, katero je tolikanj ljubil!

† **Dr. Josip Weingerl.** V kopališču Gastein na Solnograškem je dne 3. t. m. v 64 letu svoje dobe umrl tamošnji kopališčni zdravnik dr. Josip Weingerl, rojen pri Sv. Jakobu v Slov. Goricah. Rajnki je bil več let primarij v bolnišnici usmljenih bratov v Zagrebu, potem kopališčni zdravnik v Krapinskih toplicah in zadnji čas kopališčni zdravnik v Gasteinu. Tukaj je slovel kot

specijalist v vračanju reymatizma, katerega je zdravil na poseben v drganju s prstnimi konci obstoječ način. Najvišje gospodo iz Berolina in drugih velikih mest na Nemškem je zdravil dr. Weingerl v Gasteinu. V prvem zakonu je bil oženjen s hčerko slovite Potočinove obitelji na Zidanem mostu. Iz tega zakona sta 2 otroka, Davorin, jurist na Dunaju, in Beba, omožena Kadon, soproga stotnika v 2. pešpolku v Gradcu. — Dr. Weingerl je bil vedno zvest svojemu narodu in član mnogih slovenskih društev. V Gasteinu so ga imenovali „der kroatische Wunderdoktor“. — Naj v miru počiva, zemlja mu bodi lahka!

Že zopet tehtajo! Pri Sv. Lenartu v Slov. Gor. hoče par nemškutarskih mogotcev nemško šolo. Nemški šulferajn je že obljubil podporo. Dr. Zirngast je pa v nemške časopise dal milo prošnjo na „rojake“, naj da vsakteri kakšen krajcar za novo poneumnjevalnico.

Ipavčevo slavlje v Št. Jurju ob j. ž. se vrši v soboto zvečer 11. jul. t. l. po sledečem sporedu: 1. ob pol 9. uri nastop hruštev z bakljami, lampijoni in godbo na čelu v spodnjem trgu pri g. Franc Kinclu; 2. spreved v gornji trg pred stanovanje slavljenca; 3. podoknica dom. pevskega zbora; 4. sestanek na prostem med gostilnama Nendl-Černošek, pri neugodnem vremenu v notranjih prostorih; 5. menjevalni nastopi pevskega zbora, godbe in govornikov. Drugi dan ob 11. poklonitev obč. zastopnikov in kmet. podružnice ter izročitev častne diplome in zlate kolajne.

Služaj brez komentarja. Kmetu Martinu Omrzlu na Javorju pri Podsredi je žena obolela na smrt. Naprosil je svojega soseda Jagriča naj gre k župniku g. Vaupotiču, da jo pride sprevidet in pripraviti na smrt. Župnik ga je okregal in ni hotel iti, nakar se je napotil Omrzel v Pišce, da bi le-tam naprosil enega izmed duhovnikov, da pride na spoved k njegovi ženi. Ta dva sta izjavila, da že gre eden, vendar mora imeti dovoljenje od tamošnjega t. j. od podsredškega župnika. Omrzel je šel v Podsredo k Vaupotiču in ga ponižno prosil, naj gre na spoved ali naj da dovoljenje, da sme priti kateri drug duhovnik. „Ne grem in ne dam nič!“ ga je nabrulil Vaupotič, „vi ste že sodnijsko proti meni postopali“ (kar pa ni res; zaradi predrage poroke je imel Vaupotič tožbe z Omrzlovim zetom, Črnošem). Šel je prosit drugič in tretjič — no, seveda brez uspeha. — Sedaj vas pa vprašamo g. Vaupotič, čemu vas imamo? Ali samo zato, da vam maše, poroke in pogrebe plačujemo in da nas po sodnijah gonite? Ali samo zato, da poslušamo vaše huronsko vpitje in zbadanje ter mevžanje s prižnice? Reagujte na gornji člančič, mi bi radi vaše izjave. Pošljite vsaj en popravek, ne molčite, kakor grob!

Ptuj. Novi glavar dr. pl. Weiss-Schleussenburg je prevzel svoje mesto. Upamo, da ne bo dal povoda za pritožbe.

Slišal se je samo šum, kakor ga dela lahen veter ob tistem večernjem času, ki pleše po vodni površini in nagiblje še nižje k vodi srebrnolistnato vrbje.

Gospod Danilo se čudi, da se vidi v sobi mesec in zvezde, da se vidi v sobi nejasno modro večerno nebo in da je celo večerni hlad puhnil iz sobe k gospodu Danilu. Čudno se mu zdi (začel se je vlačiti za brke, ali mogoče ne spi), da se v sobi ne vidi več večerno nebo z mesecem in zvezdami, ampak njegova lastna spalnica: na steni visijo njegove tatarske in turške sablje; okoli sten so police, na njih kuhinjska posoda in roba; na mizi je kolač in sol; visi njegova pipa; ali namesto podob se režijo s sten razni grdi obrazi; na postelji... tedaj se je zgostil mrak in zavil vse v temo.

Zopet se je s čudnim žvenkljanjem razlila po vsej sobi rožnata luč in zopet stoji čarovnik mirno s svojim čudnim turbanom. Žvenkljanje je postalo jasnejše in močnejše, redka rožnata luč in nekaj belega, kakor oblak, se je gibalo sredi sobe. Gospod Danilo se čudi, ker ta oblak ni oblak, ampak ženska; samo, iz česa je — ali je mogoče stkana iz zraka? Kako da stoji in se ne dotika zemlje; da se ne opira na nobeno stvar, da sije skozi njo rožnata luč in da se vidi skozi njo znamenja na nasprotni steni? Sedaj je zmigala s svojo prozorno glavo: mirno svetijo njene bledomodre oči; lasje se ji vijejo in ji padajo po plečih kakor svetlo sivi oblak; usta ima bledordeča, kakor prva jutranja zarja, ki se pokaže na nebu... Ah, to je Katarina! Tukaj je občutil gospod Danilo, da so mu vsi členi otrpnili;

poskusil je govoriti; usta so se sicer premikala, a iz njih ni bilo čuti nobenega glasu.

Čarovnik stoji mirno na svojem mestu. — Kje si bila? — jo vpraša in ona zatrepeta.

— O, zakaj si me poklical? — je tiho zastokala. — Bila sem tako vesela. Bila sem ravno v tistem kraju, kjer sem se rodila in preživela petnajst let. O, kako lepo in prijetno je tam! Kako zelen in blagodišeč je log, kjer sem se igrala v svojih otročjih letih: iste so še cvetlice na poljih, tudi naša kočja in naš vrt še stojita. O, kako me je objela moja dobra mati! Kaka ljubezen sije v njenih očeh! Kako me je srčkala, poljubljala na usta in na lice, kako mi česala z gostim glavnikom moje svetle lase... Oče! — tukaj je vprla v čarovnika svoje blede oči: — zakaj si zarezal mojo mater?

Čarovnik ji je strašno pogrozil s prstom. — Ali sem te prosil, da mi govoriš o tem? Prikazen je zatrepetala. — Kje je sedaj tvoja gospa?

— Moja gospa Katarina je zaspala; jaz sem to priliko vesela porabila in sem odletela. Že do'go bi bila rada videla svojo mater; zdelo se mi je, da sem zopet stara petnajst let; lahka sem postala kakor ptica. Čemu si me poklical?

— Ali se spominjaš vsega tega, kar sem ti pravil včeraj? — jo je vprašal čarovnik tako tiho, da se je komaj razumelo.

— Pomnim, pomnim; a kaj bi dala za to, da bi to lahko pozabila. Uboga Katarina! ona ne ve mnogo tega, kar ve njena duša.

„To je Katarinina duša“, je pomislil gospod Danilo; a še vedno se ni smel niti ganiti.

— Skesaj se, oče! Ali ti ni strašno dovolj, da se po vsakem tvojem umoru vzdigajo mrličji iz grobov?

— Zopet kvasiš o starih rečeh! — jo je grozno prekinil čarovnik; jaz vztrajam pri svojem in ti boš morala delati to, kar bom jaz hotel. Katarina me bo ljubila!...

— O ti strašilo, a ne moj oče! — je zastokala prikazen; — ne, po tvoji volji ne bo šlo. Res, da si s svojimi nečistimi čarovnijami dobil oblast klicati dušo in jo mučiti; a samo Bog lahko stori, da dela duša, kar on hoče. Dokler bom jaz v Katarininem telesu, ne bo storila ničesar, kar bi bilo Bogu neljubo. Oče! Strašna sodba se ti bliža! In če bi ti tudi ne bil moj oče, ne mogel bi me pripraviti do tega, da bi varala svojega ljubega, zvestega moža; in tudi če bi mi moj mož ne bil zvest in bi me ne ljubil, bi se mu ne izneverila, ker Bog ne ljubi krivoprisežnih in nezvestih duš.

Tukaj je vprla svoje blede oči v okno, pod katerim je sedel gospod Danilo in mirno stala...

— Kam gledaš? Koga vidiš tam? — je zakričal čarovnik.

Prikazen je zatrepetala, a gospod Danilo je bil že davno na tleh in je hitel s svojim vernim Steckom v svoje gore.

„Strašno, strašno!“ je govoril sam pri sebi in čutil nekako plahost v svojem kazaškem srcu.

Kmalu je prišel na svoje dvorišče, kjer so še vedno krepko spali kazaki razen enega, ki je stal na straži in kadil.

Nebo je bilo posejano z zvezdami.

(Dalje sledi).

Poučen in zabaven list za šoli odraslo mladino prične izdajati založništvo lista „Domače ognjišče“ v Ljubljani. Letos bo izhajal kot brezplačna priloga temu listu, drugo leto pa kot samostojen list po 2 K na leto. Opozarjamo slovenske starše, da oskrbe svojim šoli odraslim otrokom ta list; letos naj naroče list „Domače ognjišče“ v Ljubljani (2 K na leto), drugo leto pa naj naroče vsaj po 1 izvod novega lista. Narodno učiteljstvo zastavi svoj vpliv! — Novi list iskreno pozdravljamo, ker je prvi korak k emancipaciji naše mladine od škodljivih vplivov!

Gospodom pri „Slov. Gosp.“ Prepričati se na dolgo z ljudmi, ki jim je vsaka beseda laž in hinvščina, bi bilo preneumno. Prinesli smo svoječasno kratko poročilo o obnem zboru celjske združne zveze z dne 13. jun. v Mariboru. V poročilu smo pripomnili tudi nekaj svojih opazk glede preslabega duha skupnosti pri nekaterih članicah. „Slov. Gosp.“ je tiste opazke z velikim apetitom ponatisnil in jih podtaknil g. Joštu, češ on je tako govoril. Nismo marali kazati takrat na Gospodarjevo idijotstvo. Sedaj je celo poročilo gosp. ravnatelja Jošta izšlo v „Zadrugi“. Veliki narodni gospodarji pri „Slov. Gosp.“ naj pogledajo tamkaj in se naj prepričajo o svoji lažnivosti.

Na deželni meščanski šoli v Celju je bilo koncem šolskega leta 1908 — 122 učencev, od teh 58 Slovencev, 60 Nemcev, 4 drugorodci. Iz Celja jih je bilo 45, iz celjske okolice 24, iz tujih šolskih okolišev 53. 58 Slovencev od 122 učencev, pri tem pa ravnatelj in 4 redni učitelji trdi Nemci. Lepe razmere!

Gozdarski potovalni učitelj C. kr. štajerska kmet. družba je naročila c. kr. okr. gozdarju v pok. v Mariboru, g. Jul. Centnerju, da bo imel slov. predavanja po Sp. Štajerskem.

Pohotnež. V Konjicah je 19 letni čevljarški vajenec Juri Gosak zvalil 2 deklici v starosti 7 in 8 let na samotni prostor in ju hotel posiliti. Na kričanje so prihiteli ljudje in preprečili zločin. Gosaka so zaprli.

Imenovanja. Finančne straže komisar I. razr. g. Martin Voh v Celju je imenovan nadkomisarjem finančne straže. — Nadgeometer I. razreda je postal g. Anton Bicek v Celju, Em. Martiny v Brežicah, Oskar Barich v Radgoni. — Za poštarja v Ljutomer je imenovan g. Ernst Vidovic, dozda poštar v Prevaljih.

Kmetijska podružnica v Žalcu se je dne 21. jun. ustanovila. Ustanovnega občnega zbora se je udeležilo do 60 vrlih kmetovalcev. G. potov. učitelj Goričan je zanimivo razpravljal o pomenu podružnic. — Žalska podružnica razteza svoj delokrog na občine Žalec, Petrovče, Vel. Pirešica, Gotovlje, Sv. Peter, Sv. Pavel in Griže. Sedaj že šteje nad 130 udov in je gotovo ena najmočnejših spodnještajerskih podružnic. Načelnikom si je izvolila g. drž. poslanca Franca Robleka, njegovim namestnikom Vinka Steinerja iz Gorice, tajnikom g. nadučitelja Ernst Slanca iz Petrovč, blagajnikom g. Karl Janiča iz Žalca, nadalje v odbor gg. Jožefa Žigan iz Žalca, Fr. Kuder iz Petrovč, Fr. E. Fridrich iz Mirasana, Mart. Ocvirk in Mart. Lednik iz Pirešice, Miha Jošt iz Gotovelj, Franca Sedmerek iz Podloga, Val. Naprudnik iz Griž, Tineta Kranjc iz Podgore in Jožeta Bališ iz Vrbja. Na ustanovni zbor je poslal brzojavni pozdrav dež. posl. g. Ferdo Roš. — V odbor so voljeni delavni možje, zato smo prepričani, da bode ob cesarjevem jubileju ustanovljena podružnica v Žalcu v polni meri ustrezala svoji nalogi, da bode gojila vse stroke kmetijstva, posebej tudi hmeljarstvo. V to ime kličemo: procvitaj v gospodarski napredek savinske doline!

V Št. Andražu nad Polzelo je v soboto dne 4. t. m. se usula silna toča, ki je po vinogradih, sadovnjakih in poljih napravila mestoma ogromno škodo. Človeka, kar srce boli, ko vidi na tleh ležeče vinske jagode in cele grozde, kakor tudi cele kupe jabolk in češpelj! A kar je udarjenega, bode še kmalu obletelo. Ubogi ljudje! Kar jim suša ni uničila, jim je ugonobila toča! Obračamo se na poslanca Ježovnika, da stori potrebno!

V Grižah bode v nedeljo, dne 12. julija t. l. popoldne ob pol štirih pri šolskem čebelnjaku predavanje o čebelarstvu, h kateremu ste ni ljudno vabljeni vsi bližnji čebelarji.

Na 4000 vagonov sadja se bo letos izvozilo iz Štajerske, kakor se po sedanjem stanju sadne letine računa.

Na pošti v Spodnjem Dravogradu služujeta in pradijeta dva slovenščine popolnoma nezmožna uradnika. To je naravnost zasmehovanje prebivalstva trga, kjer je med 2600 prebivalci 2300 Slovencev. Pozivljemo poštno ravnateljstvo v Gradcu, da temu nemudoma stori konec, ker bomo sicer drugje zaropotali.

Nečloveški mož. V Terničah, občina Sv. Marjeta na drav. polju, je imel posestnik Kunajec svojo bolno ženo zaprto v nekem smradljivem prostoru že od lanske jeseni, ne da bi ji preskrbel zdravnika in postrežbo, ker bi se je rad znebil. Povrh jo je še pretepal. Kunajec je imel ljubavno razmerje z neko drugo žensko. Stvar je zvedelo orožništvo in Kunajca vtaknilo v kajho, bolnico pa so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Kaj je s slovenskimi napisi na postajah juž. železnice? Kakor izvemo, je dala napraviti južna železnica zdaj tudi na Primorskem slovenske postajne napise. Doslej je bilo to samo na Kranjskem. Če ne bo južna železnica sama radevolje tega tudi na Štajerskem uvedla, bo trebalo energične akcije med ljudstvom. To velja tudi glede savinske železnice. Bomo videli, ali se bode dalo tudi na železnicah našemu jeziku pravice. „Štajerc“ pa lahko še naprej kriči, da se nam gre samo za — straniščne napise! Konečno je samobsebi umevno, da tudi tam hočemo slovenske!

Narodna založba v Celju ima v torek dne 14. t. m. svoj izredni občni zbor v svrhu dopolnilne volitve enega uda načelstva. Govorilo se bo tudi o nekaterih važnih zadevah. Občni zbor bo v zadrugi pisarni.

Kresovi so goreli minolo soboto zvečer po vseh hribih Spodnje Štajerske. Bilo jih je na tisoče. Samo s celjskega gradu se jih je naštel nad 70.

Draginja in mesarji. Od vseh strani tožijo kmetje, da vsled suše morajo prodajati živino skoro zastonj. Neki kmet nam je pravil, da je prodal kravo kilo po 36 vin. Na Pohorju v kornjškem okraju pa kmetje celo doma koljejo govejo živino, ker je ne morejo prodati. — Vkljub temu pa, da dobe sedaj mesarji živino po nenavadno nizkih cenah, kakor rečeno, skoro zastonj, vendar se jim niti za trenutek ne zbudi vest glede izkoriščanja odjemalcev. Niti za vinar niso znižali cen mesu. Vsaj pri nas v Celju in zdi se nam, da tudi drugod. Dognano je in dokazano po številkah, da mesarji baš sedaj delajo ogromne dobičke. Prav bi jim bilo seveda, da bi jih občinstvo podpiralo, kadar se imajo oni bojevati za svoje koristi, n. pr. v Celju zoper magistratno klico, — njihov čut „pravičnosti“ pa ugasne, kadar se ne gre več za njihovo kožo. Pozivamo poklicane činitelje, da — kakor se je to zgodilo drugod — store svojo dolžnost!

Dobje pri Planini. Župnik Vurkelc je pogruntal. Ko je videl, da vse procesije nič ne pomagajo, pa je s prižnice razglasil, da so dobjanski fantje krivi, da ni dežja, ker nosijo peresa za klobukom. Srečna šentpavelska fara, ki si rodila tako učenega moža. Ali Bog je kaznoval njegovo laž. Dva dni za tem in še parkrat v tistem tednu je bil dež, čeravno niso imeli fantje prilike klobukov s peresi na glavo dajati. — Grdo pa je od duhovnikov, da so to veliko nesrečo, ki je zadela ljudstvo, izkoriščali za svojo bisago in beračili od ljudi denar ter se še norca delali, češ, za 14 kron bo malo dežja. Zakaj se pa o volitvah vedno hvalite, da ste prijatelji ljudstva, v nesreči ga pa še odirate! Po njih dejanjih jih bode spoznali, in res spoznavamo našo duhovščino, da ji je žep in bisaga vse na svetu. Prav je imel oni mož, ki je rekel: Vsak duhovnik prinese svojega boga v žepu s seboj, ko pride na svojo faro.

Razglas finančnega deželnega ravnateljstva v Gradcu. C. kr. finančno ministerstvo je z odlokom od 12. junija 1908 določilo za leto 1908. odpust od zemljiškega davka s petnajstimi odstotki, in od hišnega davka, izvzemši pet odstotni davek davka prostih poslopij z dvanajst in pol odstotki; dalje je vzdržalo znižanje pridobinske glavne svote kakor v prejšnjih letih tudi za tekoče leto in določilo davčni postavki za podjetja, podvržena javnemu dajanju računov, z desetimi odstotki. Odpust pri zemljiškem in hišnem davku se bode samo od državnih davkov, ne pa tudi od doklad samoupravnih korporacij izračunil. Po dokončani osebni porazdelitvi teh odpustov na posamezne davkoplačevalce se bo odpustni znesek leta 1908. davčnih listinah strank (davčna knjižica, naložni listek, plačilni nalog) pozneje zaznamoval. Čas, s katerim se bodo mogli vpisati odpusti v davčne listine strank, se bode s posebnim razglasom oznanil.

V trboveljski in dolski občini je od 1. jul. pasji kontumac zapovedan.

Ponikva ob j. ž. G. Anton Štor iz Boletine št. 1. nas prosi, naj potrdimo, da on ni tekom zadnjega pol leta poslal niti enega dopisa za naš list. To mirne vesti potrdimo, dasi nam je žal, da je g. Štor pustil ta čas svoje pero rjaveti.

Trije požari v župniji v enem tednu. V šentjurski okoliški občini (župnija Št. Juri ob j. ž.) je minoli teden trikrat gorelo. Na praznik sv. Petra pri Sv. Primožu pri Stukleku, v četrtek v Vrbnem pri Podgorščku (Cestnem Jožeku) in v soboto zvečer pred zažiganjem kresov so zažgali otroci pri Koželju v Podgradu. Pri vseh teh požarih se je s svojo hitrostjo in odločnostjo odlikovala trška požarna bramba, ki je bila vedno takoj na mestu.

V Žerovincih pri Ormožu je imela lažikmečka zveza dne 29. jun. shod, na katerem je med drugim tudi dr. Korošec mlatil prazno slamo ter farbal ljudi posebno glede davka na žganje. Ljudi je bilo okoli 150, do 60 volilcev. Dr. Korošec je le pozabil povedati, da sedi v klubu, ki podpira vedno ono vlado in glasuje vedno za ono vlado, ki tepta nas Slovence vkljub hlapčevanju slov. klerikalcev prav okrutno, ono vlado, ki hoče zdaj zopet iz ubogih davkoplačevalcev izprešati 150 milijonov kron z zvišanjem davka na žganje. Tudi je pozabil povedati, zakaj mora tlačaniti in hlapčevati vladi. Mi prebivalci ormoškega okraja pa to prav dobro vemo in pater Korošec lahko še tako lepo gleda, nas ne bo pridobil za svojo protinarodno politiko. O drugih „govornikih“, posebno o sladkomilem Pušenjaku, govoriti se ne spleča. Povemo le, da je lahonski Meško (bodoči kandidat Korošček!) mlatil po Ploju in da so zborovalci izrekli Ploju — nezaupnico. Druge nesreče ni bilo. Le ko je pater Korošec bruhal svoj srd na narodno stranko in imenoval med drugimi tudi „mladega“ Petovarja, se je župnik Bohanec sladko, sladko nasmehnil. — Mislil je menda, zdaj je pa v moji fari narodna stranka fuč! Pa Vraz je ne bo uničil!

Na c. kr. samostojnih gimnazijskih razredih z nemško-slovenskim učnim jezikom v Celju, ali na takozvani slovenski gimnaziji je bilo koncem šolskega leta 1907-8 164 učencev, od teh iz Celja 25. Uspeh splošno ni zadovoljiv. 11 učencev ima odliko, 104 imajo prvi, 20 drugi in 9 tretji red.

Na c. kr. drž. gimnaziji v Celju je bilo koncem šolskega leta 1907-8 347 učencev, od teh celih 8 v pripravljalnici. Od 347 jih je bilo 228 iz Štajerske, vsi ostali, torej nad 110, pa iz drugih kronovin. Ti so se pač zatekli v „blagodejno“ okrilje „Studentenheima“. Slovencev je bilo na tej gimnaziji 95, Nemcev pa 250. Izmed profesorjev (1 ravnatelj, 12 profesorjev, 1 vadiški učitelj, 1 suplent in 2 postranska učitelja), pa sta edino profesor slovenščine in verouka Slovenca, drugi pa sami Nemci!

Trbovlje. Električni tok je ubil minérja Iv. Zwicklerja. Njegova nagla smrt je žalostna tem bolj, ker se je imel v nekaj dneh poročiti.

V Črešnjevcu pri Slov. Bištrici se je obesil 77 letni občinski ubožec Juhart. Baš se je sodnijske kazni zaradi nekega nenavnega prestopka.

Novo računanje. S 1. jul. je stopila v veljavo prepoved računanja z goldinarji. Trgovci, obrtniki, krčmarji in drugi, pozor!

V Sevnici je umrl vpokojeni nadučitelj g. Ant. Kovačič v 67. letu starosti. Bil je naposled nadučitelj na slov. šoli v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem. L. 1902. je stopil v pokoj in se nastanil v Sevnici. Bil je vedno zaveden in značilen narodnjak. N. v m. p.

Odvetniški izpit je napravil gosp. dr. Alojz Bratkovič, odvetniški koncipient v Mariboru.

Glavna skupščina Ciril-Methodove družbe bo, kakor je sedaj že sigurno, dne 8. septembra v Ptuj. Štajerski Slovenci pripravljajte se že danes na ta veliki praznik. — Skupščina mora biti sijajna!

Toča na Bizeljskem. Dne 30. t. m. ob pol 5. uri pop. je zavihrala nad Bizeljskim toča in je v katastr. občinah Bukovje, Orešje in v enem delu Drenovca letino in vinograde strašno uničila. Stari gospodarji se ne spominjajo takšne nesreče. Na njivah ni poznati, kaka letina je bila nasejana, v vinogradih so trte za leta uničene, grozdje, ki se je nenavadno lepo razvijalo, leži na zemlji, ravnotako listje. Ubogo ljudstvo! Nujna pomoč je tu potrebna in pozivamo vse slovenske poslance, da se za nesrečno ljudstvo zavzamejo!

V Cvetkovcih pri Vel. Nedelji je izbruhnil 1. julija baš opoldne pri posestniku Janezu Megla ogenj, ter mu uničil gospodarsko poslopje. Bližnji sosed je bil v veliki nevarnosti.

Zaradi dekleta. Hlapca Jos. Bratušek in Jak. Kovačič v Forminu pri Ptujju sta vasovala pri Nežiki Vavpotič. Zalotil ju je dninar Fr. Ivanoša, ki se je tako ujezil, da je vasovalca napadel s polenom in ju nevarno ranil.

Za narodni sklad nabrala gca Nendi Maičič in g. A. Plauštajnar ob priliki obrtniškega plesa v Št. Jurju ob j. ž. K 9,60. — V napredni gostilni g. Fr. Kincla v Št. Jurju ob j. ž. je nabral g. Andrej Oset K 2'50. Živelii!

Mariborska podružnica štajerske kmetijske družbe priredi od 10. do 12. okt. t. l. v Mariboru razstavo sadja in vina.

Za vojaške vzore se navdušuje v „Štajercu“ kume Linhart, nekdanji strupen sovražnik militarizma. Sedaj pomaga blagoslovljati veteranske bandere in govori ob takih prilikah slavnostne govore v nemškem in slovenskem jeziku. — Vsestransko — kakor nemški cesar Viljem!

Nemška zmaga v Št. Ilju v Slov. Gor. Pri dopolnilnih občinskih volitvah v Št. Ilju v Slov. Gor. nedavno so zmagali Nemci z vsemi svojimi kandidati. Nemški časopisi proslavljajo to kot velik uspeh „Südmarke“ in si obetajo enakega uspeha za prihodnje splošne občinske volitve. — Vprašamo zopet: kaj so storili za te volitve gospodje v Mariboru, ki so s posebnim oklicem vzeli delo za Št. Ilj v zakup in ki proglašajo vsakogar za izdajico, kdor bi jim hotel mešati tam račune? Gospoda, zadnji čas je, da se v boju za naše meje strnejo naše vrste!

Maribor. Konkurz je napovedal kamnosek Ant. Gaiser. — Na Teznu je pogorelo gospodarsko poslopje Nendla.

Iz Runča pri Ormožu. V nedeljo 5. jul. smo imeli hudo nevihto s točo, ki je napravila veliko škodo po poljih, posebno pa v vinogradih.

Raki so se zopet pojavili v nekaterih potokih ormoškega okraja. Najdejo se prav veliki eksemplari.

Iz ormoškega okraja. V Ormožu nimajo dvojezičnih dopisnic. Tako se vsaj da sklepati iz vabilom priloženih dopisnic, katere je poslala ormoška podružnica sv. C. in M. nekaterim pevkam in pevcem. Trebalo se bode malo postaviti na noge ter zahtevati pri nakupu dvojezične tiskovine. Bodimo dosledni!

Iz ptujskega okraja. Učiteljstvo zahteva od knjigotržca g. Petersiča v Ptujju, da ne naroča tiskovin, katere rabijo učitelji, v tiskarni, v koji se tiska učiteljstvu skrajno sovražni „Slov. Gospodar“. Klin s klinom!

Duhovit nemški župan. Pri Sv. Antonu pri Ivnici je prijel neki posestnik bradatega moža, ki je vlomil skozi okno v njegovo hišo. Vlomilca je izročil županu Fürpasu, da ga odda orožnikom. Župan je vlomilca pogostil s moštom, potem pa mu dovolil, naj gre obirat črešnje, dokler ne pride orožnik po njega. Vlomilec se ja nazobal češenj, a orožnika seveda ni čakal.

Iz šole. Razpisano je mesto nadučitelja v Veržaju na Murskem polju. Prošnje do 1. avg.

Konkurz. Okrožno sodišče v Mariboru je dovolilo otvoritev trgovskega konkurza nad premoženjem trgovske družbe registrirane pod imenom Mahorič in Šeligo v Ptujju.

Iz poštne službe. Poštni asistentje Anton Mischan, Avgust Hofman, Leop. Bratusiewicz in Viktor pl. Suskovič v Mariboru, Rudolf Laa in Karl Schneider v Celju so imenovani poštnimi oficijalom.

Št. Juri ob j. ž. Naša mlekarina kmet. podružnice izorno uspeva. Kmetje so se je oprijeli z navdušenjem, ker vidijo, da jim gmotno koristi. Vse hujskanje ne pomaga nič. Gospodarsko delo je prvo! — Tudi naša ljudska knjižnica vrši svojo nalogo krasno. Št. Juri ob j. ž. se vsled naraščajoče izobrazbe in treznega gospodarskega dela vedno bolj odtujaše ljudskim izkoriščevalcem v podobi raznih hujskacev iz farovža. K tomu mnogo pripomagata tudi vrla vevska zborna.

Pred celjsko poroto je bil dne 6. t. m. obsojen na 10 let težke ječe Martin Veternik iz Čreta pri Celju, ki je — kakor smo poročali — umoril svojo ženo.

Utonil je pri Tremarjih mešetar Zimerl iz Cerovca pri Sv. Jurju ob j. ž. Kopal se je v Savinji ter zašel v vrtinec.

Na slovenski gimnaziji v Celju je bilo pri sprejemnem izpitu v tem mesecu sprejetih 22 fantov.

„Slovenskega Gospodarja“ brani pred sodnijo kot najet zagovornik — kakor poroča „Domovina“ — nemški odvetnik dr. Haas.

Pozor! Dne 2. avgusta 1908! Frischaufov dom na Okrešlju, krasna velika, udobno urejena planinska stavba, se dne 2. avg. otvori. Opozarjamo vsa savinska društva, naj prirede v ta namen takrat izlet v savinske planine. Pojasnila daje tozadevno „Savinska podružnica slov. plan. društva v Gornjemgradu“. — Natančneje o slavnosti še sporočimo!

O škandaloznih razmerah na mariborski pošti poročajo nekateri časopisi. Večina uradnikov in poduradnikov ne razume slovenski, nemški uradniki nastopajo proti slovenskim strankam ošabno in oblastno, na slovenska vprašanja ne dajejo, če tudi razumejo, odgovorov, slovenske tiskovine se mora iskati od Poncija do Pilata. Slovenski oficijanti bi si morali pustiti dopasti, da bi jih kak naduti predstojnik smel klofutati. Če si tega ne pusti, pa mora stran. Nemškim oficijantom pa, ki so bili v preiskavi zaradi poneverjenja pisem, se gleda skozi prste. Pozivljemo naše poslance, da se o teh razmerah natančno pouče ter na pristojnem mestu store svojo poslansko dolžnost!

Litmerk pri Ormožu. Dne 5. t. m. ob drugi uri vdarila je strela v poslopje tukajšnje posestnice Terezija Marinič. Pri nji je stanovala njena nečakinja Frančiška Magadič, katera je bila že dalje časa bolna. Ljudje, ki so prišli prvi na lice mesta, so preiskali hiše ter tamkaj bolnice niso našli. Takoj so čutili grozno nesrečo, da je namreč sirota odšla v zadnji del poslopja in tamkaj našla strašno smrt v ognju. Tamkaj je bila stiskalnica itd. in je tako hitro vse gorelo, da ni mogel nihče notri. Ko je ogenj nekoliko pojenjal, se je pokazala slutnja kot resnica; nesrečno Frančiško so našli napol zgoreto. Celo poslopje je bilo iz lesa ter je popolnoma zgorelo. Ni se dalo drugo rešiti kakor pohištvo; ljudi je bilo dovolj, a primanjkovalo je vode in posode za njo.

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Zveza narodnih društev na Goriškem šteje danes nad 80 društev.

„Slovanska gospodarska družba“ se je osnovala dne 1. t. m. na Dunaju. Družba se bo bavila z izvozom, s trgovskimi, obrtnimi in industrijskimi podjetji. Delokrog družbe se bo raztezal posebno na Dalmabijo in slovanski jug vobče.

Umrli je v Ljubljani v dež. bolnišnici g. Fr. Mahorčič, mnogoletni sollicitator dr. Kowatschitscha v Celju. Bil je rodod Notranjec, posestnik v Senožečah.

Za slovenske ljudske šole v Trstu. Nedavno se je vršil pri Sv. Jakobu v Trstu velik shod proti nečuvnemu postopanju vlade, ki je že šestokrat obljubila, da da Slovincem v Trstu državne ljudske šole, ki pa to obljubo vedno zopet sné. Tržaški Slovinci so sklenili na vsak način izsiliti od vlade izpolnitev obljube. Želimo, da se jim to kmalu posreči.

190. vodstvena seja družbe sv. Cirila in Metoda dne 19. rožnika je vzela na znanje: da „Kat. pol. in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ v Celovcu ni odgovorilo vodstvu, ki ga je pred nekaterimi meseci vprašalo za svet zaradi ustanovitve družbinega vrtca in šole v Borovljah; da pravkar imenovano društvo ni odgovorilo, kaj je storiti, da se reši neka šola na Koroškem iz objeta „Schulvereinovega“ (Op. ured.: In to je baje vodstvo koroških Slovencev! Škandal!); da vodstvo družbine šole v Št. Rupertu pri Velikovcu ni odgovorilo na vodstven dopis, ki zahteva pojasnila, kam ide denar nabran za velikovsko šolo; da nadškofijstvo v Gorici ni odgovorilo, ko ga je vodstvo prosilo za slov. kateheta na neki šoli, ki se ustanavlja na Goriškem. — Dovolilo se je 5000 K brezobrestnega posojila obmejni šoli na Štajerskem pod pogojem, da bo učni jezik slovenski; 300 K je dobila po enako pogojem neka šola na Koroškem. Odobrile so se priznalno nove pokroviteljnine in sicer: 1. posojilnica v Mariboru, 2. „Kmetška posojilnica za ljubljansko okolico“, 3. omizje „Za plotom“, hotel Seidl v spomin inženirja mecena Polaka, 4. „Narodna tiskarna“ v Ljubljani, 5. ženska podružnica v Laščah 4 pokroviteljnine. — Velika skupščina bo zborovala letos v Ptujju dne 8. septembra.

Na gimnaziji v Beljaku je bilo ravnokar minolo šolsko leto izmed 279 učencev samo devet Slovencev.

Zanimiv izum. Hrvat Lovro Effenberger v Zagrebu je izumil aparat, s pomočjo katerega se v slučaju požara, potresa ali kake druge nesreče takoj lahko obenem odprejo vsa vrata kakega poslopja.

Za 3 krajcarje je prodala v Črnomlju na Kranjskem neka uboga ženica svoj kravo. Kupec jo je opeharil, ker so bili krajcarji čisto novi in so izgledali kakor 20 kronski bankovci.

Profesor Jaglič, znani učenjak in profesor za slovansko jezikoslovje na dunajskem vseučilišču je stopil v pokoj.

Železnica na Triglav. Inženir in doktor tehnike Fr. Steiner in Planinski sta izdelala načrt, po katerem bi se imela zgraditi železnica na Triglav. Za projekt se zlasti zanimajo turisti in prometna društva alpskih dežel.

Strelne vaje pri Krškem imata topniška polka štev. 9. in 6. od 16. oziroma 21. t. mes. naprej.

Imenovanje. Zadržni instruktor za Kranjsko in Koroško okrajni komisar dr. Herman Blodig je imenovan za dež. vladnega tajnika na Koroškem. Zahtevamo Slovence za njegovega naslednika!

Štajerski „Sokol“ v Črnigori. Črnogorska vlada je naprosila češko sokolsko zvezo, naj ji pošlje telovadnega učitelja, ki bo poučeval črnogorske častnike v telovadbi. Češka sokolska zveza pošlje v Črnogoro člana žalskega „Sokola“, sedaj vaditelja v Pragi, g. Viljema Kučeka, kateri ostane tam tri mesece. — To je odlično priznanje ne le gosp. Kučecu, temveč vsemu slovenskemu sokolstvu in čast za vrlega „Sokola“ v Žalcu.

V Gorici Slovinci niso več varni pred laško sodrgo. Ponoči sploh ne sme na ulico, kdor noče, da bi se ga s kamenjem ne pobilo. Sicer pa si s tem postopanjem Lahji sami zadržujejo vrv okoli vrtna. Na Goriškem Slovinci energično izvajajo bojkot laških trgovcev. Naravnost čuditi se moramo tozadevno zavednosti slovenskih kmetov na Goriškem, če jo primerjamo z nezavednostjo eahiš. Laški trgovci to sami dobro čutijo, zato niso nič kaj navdušeni za laške razgrajace.

Zveza narodnih društev za Kranjsko. „Domovina“ je sprožila lepo misel, naj bi se tudi za Kranjsko osnovala zveza nepolitičnih narodnih društev in potem naj bi se združile vse obstoječe takšne zveze (Štajersko—Koroško, Goriško in Kranjsko) v mogočno centralno ali osrednjo zvezo. Kranjsko napredno časopisje pozdravlja to misel s povdarkom, da bi baš to bila vredna proslava Trubarjeve štiristoletnice. Želimo, da se misel kmalu uresniči s sodelovanjem vseh narodnih strank!!

Pri občinskih volitvah v Prevaljah se je zopet odigral kos žaloigre koroških Slovencev. Dne 27. jun. so padle Prevalje, ena največjih občin na Koroškem, dozdej v slovenskih rokah, v nemške roke. S tem je padla zadnja večja občina v dolini Meže, z čisto ob štajerski meji. Črna, Možica, Guštajn — in sedaj Prevalje, vse v nemških rokah, in so za to, ker je tam industrija mogočno razvita, a v nemških rokah. Koroški „voditelji“ Slovencev bi bolje storili, da tu zastavijo svoje delo, nego da hujskajo na shodih slovensko mladino proti slovenskim visokošolcem. Pri tem njihovem herostratskem delu pa gine narod in nemštvo se je zarilo že čisto do štajerske meje.

Matica Slovenska. Knjige Matice Slovenske za l. 1908 so se začele tiskati in izidejo nedrromno začetkom decembra t. l. Po pravilih (53) se članarina plačuje v prvi polovici vsacega leta. Lani več članov ni moglo dobiti knjig, ker so se prijavili, ko je bilo število naklade davno že določeno. Ako se pošlje članarina po določbi pravil so gg. člani in Matica ovarovani neprimlik.

Dopisi.

Ponikva ob juž. žel. Naši klerikalci nas zopet silijo, da jih pokažemo širši javnosti. Pri zadnjih občinskih volitvah je zmagala baje krščanska misel. Toda zdi se nam, da farovski sami ne dajo veliko za to čudno krščansko misel. Čuje se, da bodo volitve ovržene in da bo moral naš župnik še en sod vina nastaviti. Čevljar Dolganoč pa da že dela kaplanu nove močne podplate, da bo mogel agitirati po občini. Strah jih mora biti vseeno. To so pokazali s činom, za katerega smo prav po naključju zvedeli.

Piše namreč nekdo južni železnici na Dunaj in ovadi prav po krščansko-katoliško prejšnjega žel. mojstra Amona in vse pod njegovim nadzorstvom stoječe železnične delavce, ker so se udeležili zadnjih državnoborskih in posebno še občinskih volitev. To bi ne bilo sicer nič hudega, da niso ti sinovi lukamatije izvzemši enega volili s pristaši narodne stranke. To pa farovške po črevih kolje.

Ker niso na prvo pismo videli uspeha, spisali so drugo in je poslali priporočeno. Podla duša si je mislila, moram jih spraviti ob kruh ali jim vsaj škodovati. Na to drugo ovadbo se je železnična uprava ganila in uvedla preiskavo. — Upamo, da si klerikalci ne bodo rok meli.

Najlepše na vsem je, da se je na prvi pogled zalotilo pisca teh ovadb. Ki poznajo pisavo kaplana Ašiča, so vsikliknili, on je to pisal. In s tem je rečeno vse. Takozvani katoliški duhovnik je hotel v svoji politični strasti snešiti celi kopici delavskih rodbin trdo prisluženi kruh. Fej! Hvalisajo se, da so za kmeta in delavca! Tu jih imate,

vaše katoliške duhovnike! Kdor ne trobi v njihov rog, ga hočejo uničiti. Ko bi jim bil ljudski blagor res na srcu, bila bi naš kmet in delavec danes na boljšem. Zapomnite si že enkrat to lumparijo in poženite farovške v farovž. Železničnim delavcem pa kličemo: Nič bati, le naprej!

Radmirje v Savinski dolini. V „Slov. Gosp.“ z dne 25. jun. je nek kristjan izpustil svoj srd nad gostilničarjem g. F. S., češ tam se pleše, tam ni nič dobrega, ogiblajte se te gostilne. Ta lep namen je hotel doseči ta kristjan. To je katoliška škodoželjnost in nevoščljivost, katera je pa g. F. S. pridobila celo vrsto novih prijateljev, ki obsojajo ta podli napad. — Gospodarjev „krščansko-katoliški“ dopisnik pač vidi vsak „greh“ v gostilni naprednjaka, da se je pa v neki klerikalni krčmi tukaj na binkoštno nedeljo čula godba in so se vrteli pari, tega seveda ni videl. — Gospoda, le pričnite s takšnim bojem, pripravljeni smo, in ne bo vam ljubo!

Iz mozirške okolice. Z ozirom na naš zadnji dopis zahteva pater Anzelm, da popravimo sledeče: 1. Ni priredil igre „Pod Marijinim srcem“ frančiškanski samostan, ampak kat. izobraževalno društvo v Nazarijih. Tudi ni imel samostan od iger nobenih dohodkov, ampak le društvo; 2. se ni vršila glavna vaja do 11. ure ponoči, ampak le do tri četrt 9. in pater Anzelm je že ob 10. uri zvečer zaspal; 3. se ni pater Anzelm pri učenju iger deklet dotikal razun ene učenke s pestjo, ker ni ubogala. — Pripomnimo še, da nam dotičnega dopisa ni poslal gosp. Ivan Močnik iz Lok pri Mozirju in da sploh ni z dopisom v nobeni zvezi.

Nova štifta pri Gornjem gradu. Pisatelju notice glede poštne razmere v „Slov. Gosp.“ št. 25. naj služi sledeče v pojasnilo:

1. Nobena modra „liberalna“ — teh sploh pri nas ni — glava ni stuhtala, da bi bil Ježovnik prosil koga za kakšno poštno nabiralnico, ker se za kaj takega sploh ne prosi, nego, ako se že za kaj prosi, se prosi za kaj zdatnejega.

2. Ni stalo v „Nar. Listu“, da bi se prosilo bilo za poštno nabiralnico, nego kolikor je meni znano, je bilo v dotični notici objavljeno, da se bo dobil po prizadevanju gosp. Ježovnika pravi poštni urad, ako bodo se za ta čas ljudje posluževali novoustanevljene poštne nabiralnice. Jednako dobijo sedaj Bočani pravi poštni urad, ker se je vsled skrbne uporabe poštne nabiralnice dokazalo, da je to potrebno.

3. Kakor sem zvedel iz gotovega vira, se je obč. zastop v Novi Štifti že več let potegoval za pridobitev prave pošte, a poštno ravnateljstvo v Gradcu je največkrat delalo same obljube in dvakrat je celo za gotovo obljubilo, da bo se ustanovil tukaj poštni urad in enkrat tudi — z zvezo s Kamnikom, za kar so se že bile začele delati priprave in je obč. odbor tudi že bil obljubil prispevati primerno podporo, a vsled zahrbtnega delovanja nekih zahrbtnih upljivih oseb se je vsa reč izjalovila.

Radi tega je obč. zastop lanskega leta zopet soglasno sklenil, obrniti se v tej zadevi do trgovskega ministerstva, namreč, da se ustanovi v Novi Štifti pravi poštni urad ter da se zveže zadreška in gornje-savinska dolina z vozno pošto čez Črnilec na Kranjsko ter naj se naprosi poslanec za naš okraj g. Ježovnik, da podpira našo prošnjo pri ministerstvu. Iz pisma na županstvo je razvidno, da je g. Ježovnik bil trikrat v tej zadevi pri dotičnem ministerstvu in se mu je šele tretjkrat obljubilo, da se bo ministerstvo pobrigalo za to.

Naročilo se je c. kr. poštному in brzojavnemu ravnateljstvu ter obrtni in trgovski zbornici v Gradcu, da se vrše tovarevna poizvedovanja, kar se je že godilo in je tedaj vse v pravem tiru, a še nedovršeno.

Do uresničenja tega je poštno ravnateljstvo sklenilo ponuditi občini poštno nabiralnico, kar je županstvo se odločilo prevzeti, sicer bi bila ceia zadeva še dalje časa zavlečena.

4. Ni piscu navedene notice toliko za stvar samo, nego je iz celega razvidna neka osebna mržnja do Ježovnika in najbrž tudi do sedanjega voditelja poštne nabiralnice, ker sicer ni umevno, zakaj se je piscu tako mudilo z objavo dotične notice, ker je poštna nabiralnica začela delovati 16. jun. a dotična notica je bila v „Slov. Gosp.“ objavljena že 18. jun. t. l. in si upa trditi, da so bile poprej boljše poštne razmere, akoravno piscu ni bilo nikakor mogoče se v zgoraj navedenem času prepričati o novih poštne razmerah.

5. Naj vsak čitatelj tega presodi sam, v ko-

likor so bile poštne razmere poprej boljše od sedanjih; kakor pisec dotične notice sam trdi, je poštni sel prinašal in odnašal poštne zadeve petkrat na teden, sedaj se to vrši šestkrat. Poprej se je oddajalo strankam, ki so bile blizu ceste, sedaj bode se to vsled obljube voditelja poštne nabiralnice vršilo po vsej občini. So poprej ležale celo važne poštne zadeve za oddaljeneje stranke, kakor denar itd. po cel teden in še dalje časa na jednom in istem mestu, sedaj se bode strankam donašalo vsak dan oziroma se jih opozorilo na vse važne poštne pošiljke. Poprej se je meralo za vsako važnejšo pošiljatev za odnašanje in prinašanje plačevati dostavnino, česar pa sedaj vsaj za odnašanje ni treba.

Toliko za sedaj. Natančneje se lahko v tej zadevi poizve pri županstvu, c. kr. poštному uradu v Gornjem gradu ali pri vodji poštne nabiralnice v Novi Štifti.

Šmartno v Rožni dolini. (Razgovor dveh ženic.) Nedavno se napotim v Rožno dolino, da bi obiskal svojega prijatelja iz otroških let, s katerim se že nisva videla pet laških let. Blizu Šmartna dojdem dve že precej priletni ženkici, ki sta se tako-le pogovarjali: „Ti Anča, čuješ? ali je naš kaplan zadnjo nedeljo res bral pastirski list na kancelnu?“ — „Kaj si rekla — pastirski list — naka! Moj ta stari je pa rekel, da je bral „Narodni list“ — ker ga je nedu v cajhenge dal, ker se tak „slabo nosi.“ — „I čuj, čuj, ljudje so pa rekli, da je bral pastirski list — saj pravim, — ljudje vse več povejo, kakor je res. Pa kaj sem že hotla reči — aha! Moj ta stari je tud reku, da je kaplan dal v nedeljo samo tistim žegen, ki vse verjejo, kar on reče, tudi če laže.“ — „Čuj, Anča, tist je pa res — jaz sem se že bala, da bo nas te druge iz cerkve nagnal — pa si bojde ni upal. Za njegov žegen pa se tak ne trgamo.“ — „Jermond! kako je svet hudoben in pregrešen — saj pravim, Antikrist je tu.“ Nadaljnega pogovora nisem slišal, ker sta jo Šmartenčanki krenili na stransko pešpot, jaz sem jo pa mahal naprej po cesti.

Iz ormoške okolice. Ciril-Metodova slavnost, katero je priredilo bralno društvo „Lipa“ pri Sv. Bolfenku, je krasno uspela.

Ob 4. uri popoldne so začela prihajati posamezna društva ob spremstvu domače godbe. Pred slavalokom jih sprejme predsednik „Lipe“ gosp. Ivan Tomažič z odbornikom g. Fr. Zabavnikom st.

Priporakala sta varaždinski in murski Sokol; starosta gg. dr. Magdič in dr. Chloupek sta sprejela krasne šopke. Potem so se vrstili: veterani trga Središče, hardeška požarna bramba, središki samci, čitalnice iz Središča, Ormoža in Ljutomera, moška in ženska podružnica sv. Cirila in Metoda iz Ormoža in premnogi posamezni odlični gosti.

Na slavnostnem prostoru je navzoče pozdravil g. učit. Košar, kličoč jim v imenu bralnega društva „Lipa“ — „Dobro došli!“

Bolfenski mešani pevski zbor, kojega dekleta so bila v krasni narodni noši, je zapel mično pesmico „Kukavica“, potem pa še pesem „Mlatiči“.

Središki samski in bolfenski moški zbor pa sta skupno zapela divni pesmi: „Krasni spol i ljubav“, ter „Šesti venček Ferjančičevih narodnih pesmi“. Pod mojsterskim vodstvom g. učit. Fr. Serajnika so se morale na občno zahtevo vse pesmi ponoviti.

Tudi godba, katero je vodil g. Serajnik, je žela splošno priznanje.

Nad vse krasna pa je bila telovadba varaždinskega in murskega „Sokola“. Tisoč in tisoč rok je navdušeno ploskalo čilim sokolom in že po prvih vajah so jim bila naklonjena vsa srca.

Po končanem vspredu se je razvilo občno veselje. Krasni, v narodnih barvah okinčani šotori, v katerih so gostoljubne dame prodajale jestvine, buteljke, sladkarije, konfeti, šopke itd. so dobili obilo gostov. Mnogoštevilne mize so zasedle vesele družbe, in veselega petja in smeja ni bilo ne konca ne kraja.

Pohvalno moramo omeniti, da so bili prostori lepo okinčani, da je bilo večinoma vse v narodnih zastavah in da so bile vstopnice, razglednice, karte za šaljivo pošto itd. kolekovane z narodnim kolkom.

Slavnost je uspela krasno! — Čast vrlim Bolfenčanom!

Cirkovce na dr. polju. V zadni številki „Slov. Gospodarja“ mi očita mož „nemira, sovraštva in hujskanja“, da sem kriv s svojim celjskim „narodnim“ časopisom mnogo „solz doma“, Prvič nima moja obitelj vzroka se solziti, drugič

so Vam moje domače razmere popolnoma neznane, torej je to priprosta laž, in tretjič ne bodem Vas ne prosil niti Vam kdaj dopustil, da bi hodili moji ženi solz brisat. Kar se pa tiče časopisa, prosim, da ga ne jemljete s pošte, da ga dobim mesto v petek šele v nedeljo. Ne veste, da je to kaznjivo?

Nadalje obžalujete mojo delavno ženo; ali jaz morebiti pohajkujem ob času dela? Moja žena Vam za ta poklon ni čisto nič hvaležna. Delati pa moramo in sicer trdo delati in pa marljivo kakor čebelnica, da lahko trotje v miru uživajo in se debele. — Obžalujete tudi moje otroke. Prosim, le primerjajte svežo barvo in znak veselosti na obrazih mojih, in pa bledobo in pobitost na obrazih Vaših dveh otrok, oziroma rejencev, potem sva pa na čistem.

Dajte si vendar enkrat mir, saj veste, da: „Kdor seje veter, žanje vihar.“ **Alojz Goljat.**

Cogetinci pri Sv. Antonu v Slov.

Gorica. V zadnjem „Slov. Gospodarju“ hvali nekdo, da so pri zadnjih občinskih volitvah v Cogetincih zmagali „katoliško-narodni“ možje. — Nam drugim posestnikom in volilcem se to zdi žaljivo, kajti do sedaj smo bili mi še vedno dobri kristjani. Mogoče smo svoje verske dolžnosti boljše izpolnjevali, kakor oni „katoliško-narodni“. Mi pravimo, dober katoličan je tisti, ki nosi svojo vero zvesto v srcu, ne pa le na jeziku. Vprašamo torej gospoda kaplana, nam-li more očitati brezverstvo ali hinavstvo, da nas v Gospodarju tako zaničuje. Štajercijanci tudi nismo. Smo pa pošteni slovenski kmetje, želarji in viničarji, če pa se ne brigamo za komando in delamo po svoji pameti in volji, nismo zato nič slabši katoličani ter tudi ne nemčurji ali štajercijanci. Videti pa hočemo, ali bodo res sedaj občinske doklade popolnoma odpadle, ali pa se jako znižale, ko so dobili verni katoličani občino v svoje roke. Ne razumemo pa tudi, kako se ima kak duhovnik vtikati v stvari, kjer si kmet sam lahko pomaga, ter delati zdražbo in prepir med dosedaj mirnimi občani.

Več volilcev.

Sv. Martin pri Vurberku. „Slovenski Gospodar“ je v svoji 26. številki po svoji stari navadi, blatiti in obrekovati vse, kar ne trobi v njegov rog, se lotil tudi načelstva posojilnice pri Sv. Martinu, katera je do sedaj mirno in tiho delovala, — ne oziraje se mnogo na večkratne napade od gotove strani, — tako da je javnost malo izvedela o njej, in katera ima najbrž to napako, da ni pristopila k ljubljanski zvezi posojilnic.

To pa menda „Sl. Gospodarju“ ni po volji, kajti nakrat se spomni te pozabljene posojilnice, in ker drugega o njej ne ve poročati, obrekuje njene odbornike in trdi, da so večinoma posilinemci.

Ta je pa vendar predebela, ti resnicoljubn „Gospodar“! — Radi tega pozivamo slavno uredništvo „Slov. Gospodarja“, da po imenih imenuje one odbornike, katere smatra za posilinemce ter jim to tudi dokaže. Dokler pa „Slov. Gospodar“ tega ne stori, ali ne prekliče svojega natolcevanja, ga imenujemo nesramnega lažnika in obrekovalca.

Radi pa bi znali, koliko je posilinemcev v načelstvih vaših posojilnic?

Načelstvo hranilnice in posojilnice pri Sv. Martinu.

Ptuj. V 138. šte. „Slovenca“ z dne 17. junija 1908. je čitati nekaj odgovor na „adreso g. proštn in šol. vodstvu okoliške šole v Ptuj.“

Konstatujemo: 1. Da se eden prizadetih gospodov čuti močno žaljenega v svojem samoljubju, ker je g. urednik del sestavek tja nekam v kotiček.

2. Konstatujemo, da je omenjeni gospod tudi zloben, ker podtika drugim osebam dejanja, katerih niso storile.

3. Prosimo slavno uredništvo, da konstatuje, da pisec „adrese“ ni nadučitelj okoliške šole. (Potrjujemo! Op. uredn.)

4. Konstatujemo, da podatkov o tepenju nimamo od šolovodje, pač pa od otrok; saj gospod menda vendar ne bo trdil, da učenci ne bi znali do 20 šteti!

5. Omenimo, da se bo eden slučaj obravnaval pred sodnijo. Ali ne?!

6. Omenimo, da g. dopisnik slabo pozna šol. postave, ker hujska g. nadzornika Dreflaka, da naj „škodoželjnemu“ dopisniku na uho pove, da tudi on tepe.

7. Omenimo, da pisec „adrese“ ne more tepsti, ker z učenci sploh opravlja nima.

8. Prosimo pa g. dopisnika, naj v prihodnje ne natolcnje, naj svobodno posveti v najtemnejše razmere na naši šoli, naj sploh dokaže vse svoje trditve, saj mi sami hočemo le dobro šolo v vsakem oziru. naj ne misli, da so naši otroci zato tu, da se pretepajo, kadar so gospod ravno slabe volje in slednjič, naj ne misli, da nima nikogar nad sabo, ker tudi zanj še pride čas, ko bo globoko klonil svoj tilnik!

Gospodarski paberki.

Davčne razmere na Primorskem.

O teh je v drž. zboru govoril drž. poslanec Štrekelj in omenjal nekatere vzglade, med drugim občino Volčjigrad. Tam plačujejo k direktnim zemljiškim davkom 488% doklad in sicer: 20% deželni doklad, 20% za okrajne ceste, 110% za ljudsko šolo, 220% občinskih doklad, 110% za cerkev in 18% za farovž. V tej katastralni občini se plačuje še doklad k hišnemu davku 488% in k osebnemu davku 518%. "To so številke, ki spravijo ubogega Primorca do obupa", je dejal poslanec Štrekelj.

Posojilnica v Gornji Radgoni.

Kakor se nam poroča iz zanesljivega vira, napreduje posojilnica v Gornji Radgoni izvrstno in to v vsakem oziru.

Ako že samo pogledamo skupni denarni promet, katerega je imel ta denarni zavod v dobi od 1. januarja do 30. junija t. l., K 656.167'40 primerjamo ta promet z lanskim istodobnim prometom po K 458.524'37 najdemo, da je ta zavod napredoval letos v prometu za K 197.643'03 katero dejstvo mora le vsakega združnika razveseliti in je posojilnica v Gornji Radgoni na njenem uspešnem in plodonosnem delovanju le čestitati.

V letošnjem prvem polletju se je več posodilo K 13.780'51, vložilo več na hranilnih vlogah K 19.016'92 in več naložilo pri drugih denarnih zavodih K 76.127'30.

Vse te številke nam jasno kažejo, da posojilnica v G. Radgoni krasno uspeva, da je njeni kruti sovražniki ne morejo in je tudi ne bodo nikdar mogli več zatreti, ker je zidala svojo hišo na trdno, dobro in močno podlago. V tem smislu dela njeno sedanje vrlo načelstvo, katero razume zelo dobro tok časa, posebno kar se tiče gospodarskih pereh vprašanj, kar je v prvi vrsti s tem dokazalo, da je letos nakupila posojilnica enonadstropno hišo v Gornji Radgoni od g. Škerleca ter vse stavbiščne parcele tik kolodvorske postaje.

Tukaj bode naša posojilnica imela v bodoče svoj združni dom, tukaj se bode v bodoče naš rod zbiral v razna posvetovanja in razne slične sestanke. Vaša sveta dolžnost pa je, dragi gornje-radgonski Slovenci, da ta svoj zavod po vseh močeh podpirate, ker jedino naša slovenska posojilnica je naš zavod, katere vedno dela na to, da bi se naše ljudstvo osvobodilo tujega, nam pogubonosnega kapitala, da bi bilo naše ljudstvo prosto in imelo na ta način nevezane roke pred različnimi špekulanti.

Zveza narodnih društev.

Opozarjamo, da objavljamo odslej prijave o prireditvah samo tistih društev, ki so pristopile zvezi narodnih društev.

Vse dopise za Z. n. d. je pošiljati na naslov: Janko Lešničar, Celje, Graška cesta 18. Denarne prispevke na naslov: Alojz Trstenjak, združni uradnik, Celje. Knjige na naslov: Karl Kveder, Št. Jur ob južni železnici.

P. n. udom celjskega kolesarskega kluba, ki se udeležijo v nedeljo 12. t. m. veselice na Vranskem se uljudno naznanja, da je zbirališče v nedeljo v Narodnem domu in odhod ob 1. uri popoldne. Vabijo se vsi p. n. člani uljudno, da se udeležijo tega izleta v najimpozantnejšem številu.

Odbor.

Iz Brežic. Podružnici družbe sv. Cirila in Metoda v Brežicah priredite v nedeljo dne 12. julija 1908 na vrtu Narodnega doma veliko ljudsko veselico. Pri veselici svira vojaška godba c. in kr. 16. pešpolka iz Karlovca ter sodeluje tudi čitalniški pevski zbor. Začetek ob 4. uri pop. Vstopnina 1 K, za kmete 40 vin. — Veselica se vrši pri vsakem vremenu. Ker je čisti dobiček namenjen za otroški vrtec v Brežicah, se preplačila hvaležno sprejemajo. Slovenci, posebno iz breškega okraja, udeležite se kar v največjem številu te veselice, pokažite, da se zanimате za našo prepotrebno šolsko družbo in nam pomagajte vsaki po svojih močeh ustanoviti v še nemškutarskih Brežicah slovenski otroški vrtec. Opozarjamo slavno občinstvo, da se je bilo poprej objavilo v časopisih, da se bode vršila ta veselica dne 5. julija na Griču pri Brežicah; iz raznih vzrokov se je pa morala prireditve preložiti na 12. julija in se torej veselica ne vrši na Griču, ampak v "Narodnem domu" v Brežicah.

Kegljanje na dobitke v "Skalni kleti"! Rok kegljanja se podaljša zaradi slavnosti na Vranskem od 12. do 19. t. m. Tega dne večja veselica v prid družbi. Opozarjamo, da so štirje dobitki, eden za onega, ki bo imel največ serij. — Pozivljemo celjske in druge Slovence, da podprejo vsaj zadnji teden podružnico C. M. d. in s tem družbo samo s tem, da v obilnem številu prihajajo na kegljišče v "Skalno klet". Kegljanje vsak večer od 8. ure naprej!

Gomileško. Naše vrlo bralno društvo nam je nudilo dne 14. junija t. l. krasen užitek z igro "Čevljar-baron" in z drugo zabavo. Občinstva se je nabralo jako mnogo od vseh strani in je bilo izredno zadovoljno. Pa so naši igralci tudi res pokazali neverjetno spretnost. Mojster Blaže (g. Maks Cukala), dr. Lopnik (gosp. Franc Boldin), sluga Tonček (g. Ant. Rančigaj), baron Stradež (g. Anton Turk), zidar Opeka (g. Fr. Boldin) Valentin (g. Fr. Rančigaj), — vsi so se popolnoma vglobili v svoje vloge in zares dovršeno igrali. Čast jim in hvala! Kličemo vrlim diletantom: Gomilčani si želimo poštene zabave, kakoršno nam podaja vrlo bralno društvo, zato krepko naprej, brez ozira na desno in levo! Posebno zahvalo še imamo izreči tudi p. vskemu društvu "Vranksa vila", ki nas je počastilo in nas s svojimi prijetnimi glasovi naravnost očaralo. Hvala mu! — Čujemo, da se tudi naše gasilno društvo pridno giblje in da nas morda kmalu s čim preseneti. Govori se celo o zgradbi novega društvenega poslopja. Bodi nam iskreno pozdravljeno uresničenje te misli v ponos in kras naš itak lepi Gomileški.

Vransko. Za veliko ljudsko veselico Ciril-Metodove podružnice dne 12. julija so se prijavila že sledeča društva: "Savinski Sokol" v Mozirju, "Sokol" v Zagorju, pevski klub v Zagorju ter požarne brambe v Prekopi, Kaplji, Gomileškem, Grajski in Latkovi vasi. Zbrana sokolska društva iz Celja, Žalca, Šoštanja, Braslovč, Mozirja in Zagorja nastopijo z javno telovadbo, zlasti s prostimi vajami. Zanimanje za veselico je po vsej Savinski dolini velikansko. Pa tudi na veselicnem prostoru vlada živahno življenje. Tu se postavljajo klopi, tam mize, ondi različni šotori. Opozarjamo slavno občinstvo, da bo na veselici vse preskrbljeno za dobro pijačo in jed. Cene bodo kolikor mogoče nizke. Da bode občinstvo navdušeno, za to bo skrbel govornik, katerega namen bo v prvi vrsti raztolmačiti prirobnemu ljudstvu pomen naše šolske družbe. Na veselici bo zastopan tudi osrednji odbor družbe iz Ljubljane. Zato opozarjamo še enkrat vse rodoljubno občinstvo na to prireditve, da se je udeleži v največjem številu ter nam izkaže svoje simpatije ter nas navduši za nadaljne narodno delo. Kolesarji od blizu in daleč! Ne vstrašite se 12. julija nobene daljave, saj bode lepo vreme in svetla noč.

Čitalnica in slov. dijaki v Ljutomeru priredijo s pomočjo pevskega društva v dvorani gosp. Kukovca v Ljutomeru igro "Cigani". — Začetek točno ob 3. uri popoldne. Med odmori svira novi dijaski orkester. Ker je čisti dobiček namenjen Franc Jožefovi šoli, vabi k obilni udeležbi

Odbor.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Ljutomer in okolico je pri obnem zboru dne 5. t. m. izvolila sledeči odbor: Janko Karba, predsednik, Fran Čeh podpredsednik, Fran Caherl blagajnik, Srečko Vrščič tajnik, Pepca Pihlar in Mara Kocuvan namestnici.

Kozjansko učiteljsko društvo zboruje dne 12. jul. t. l. točno ob 10. uri dop. v šolskem poslopju na Pilštanju po sledečem vzporedju: 1. zapisnik, 2. društvene zadeve, 3. tema: "Naše delo", predava tov. g. Ant. Pesek iz Narapelj, 4. volitev delegatov za "Zavezino" zborovanje v Gorici, 5. slučajnosti. — Točno ob pol 10. uri seja socialnega odseka. — K polnoštevilni udeležbi vabi uljudno za odbor

Grmovšek, t. č. predsednik.

Zadnja poročila.

Cene mesu bodo, kakor pravkar izvemo, nižje mesarji v Celju.

Državni zbor je včeraj odklonil predlog za uvedbo splošne in enake volilne pravice za deželne zборе. — Finančni minister Korytowski je predložil zakonsko osnovo o davkih za poslopja in o zvišanju plač državnim uslužbencem.

Sv. Duh pri Lučanah. Tukaj se je začel delati vodovod. G. drž. posl. dr. Ploj nam je izposlal 2200 K državne podpore. Izrekamo mu iskreno zahvalo.

Nasveti ob času suše. Kmet nam piše: Letos bo za krmo ponekod šla slaba. Zato bi bilo dobro, da bi kmetje iz Sp. Štajerske vedeli za cene, ki jih ima seno po drugod. Sporočalo bi se naj to "Narodnemu Listu" in ta bi jih naj redno objavljaj. (Op. uređ.: Izjavljamo, da bomo to z veseljem storili in želimo, da kmetje po celem slov. Štajerskem uvažujejo ta nasvet.) — Še nekaj priporočam: če nastane še zopet takšna suša, naj kmetje vsaj ob potokih škropijo po večerih svoje njive in travnike z brizgalnicami požarnih bramb itd. Vsaj nekaj bo pomoglo.

Imenovanje. Sodni oficijal Karl Zupančič iz Radeč je imenovan za sodnega nadoficijala v Šmarje p. J.

Razne novosti.

Za pomiloščenje Sičinskega. Vdova umorjenega gališkega namestnika Potockega je pred svojim odpotovanjem na Francosko baje izročila varuhu svojih otrok, grofu Tarnovskemu, prošnjo na cesarja, naj bi pomiloštil Sičinskega.

Velikanska nesreča v rudniku. V rudniku Juzovka na Ruskem se je vdrla ena jama; zasulo je nad 400 delavcev. Nekatere so izkopali še žive, a drugih trupla so silno spačena. Mnogi so vsled prestanega strahu zblazneli.

Velike povodnji so bile minoli teden na Kijatskem. Cela mesta so stala pod vodo. Žetve so jako oškodovane.

Velikanska sleparija. Pred meseci je pobegnil iz Büdingena pri Frankfurtu bankir dvorni svetnik Rotschild. Banka je nato propadla z desetimi milijoni pasiv. Na tisoče revnejših oseb je prišlo ob vse svoje prihranke. Več ljudi je vsled tega izvršilo samomor. Rotschilda so prijeli v Švici, a niso dobili pri njem nič denarja. Živel je zelo revno ter se izgovarjal, da je zapravil vse premoženje in tuje vloge z nesrečnimi spekulacijami. Sedaj pa se je dognalo, da je hotel Rotschild le izvršiti veliko sleparijo, ker je v Londonu naložil osem milijonov mark.

Stalno vojsko v Zedinjenih državah namerava uvesti še sedanji predsednik Roosevelt, ako mu kongres dovoli sredstev in vojakov. Stalna vojska bi imela četrtilijona vojakov v osmih vojih.

Prepoved kajenja. Vse ogrske komitatne oblasti onstran Donave so izdale prepoved za kajenje mladoletnih. Otrokom izpod 15 let se ne smejo prodajati ne smodke ne cigarete.

Velik požar. V gališki vasi Podubce je zgorelo 600 poslopij. Nad 1000 oseb je brez strehe.

Književnost.

Slava domovini! Spevoigra: Dvo- in triglasni zbori s samospeli ter z deklamacijami, uravnani za spremljevanje na klavirju ali harmoniju. Sestavil in izdal Anton Kosi.

To je druga spevoigra, ki jo je sestavil učitelj A. Kosi v Središču. Prvo, ki se imenuje "Letni časi", so zadnja tri leta s povoljnim uspehom uprizorili po mnogih šolah na Slovenskem.

Pričujoča spevoigra je domoljubne vsebine in vzbuja v otroških srcih kakor tudi v srcih poslušalcev ljubezen do domovine, do rodne grude, pa tudi do vladarske hiše. Vsled tega bo spevoigra "Slava domovini!" jako dobro došla araržerjem letošnjih slavnosti v proslavo cesarjeve 60 letnice. Pesmi so sicer 2 in 3 glasne, a se lahko pojejo tudi samo eno- ali dvoglasno. Ne dvomimo celo nič, da bodo prireditelji patriotskih slavnosti hvaležni gosp. Kosiju za trud, ki ga je imel s prireditvijo te spevoigre. Napevi so večinoma mikavni, ljubki in mladina jih bo z navdušenjem pela. Spremljevanje jo lahko in ne prevladije nikjer napevov.

Delo toplo priporočamo vzgojiteljem in mladolinjubom. Dobi se pri izdajatelju v Središču, partitura stane 3 K 20 h, deklamacije 16 h in besedilo pesmi 12 h.

Prošnja.

Požar je na Bledu dne 29. p. m. uničil popolnoma 35 hiš. št. in blizu toliko gospodarskih poslopij.

Pogorelci se nahajajo v veliki bedi. Zatoraj se obrača podpisano županstvo na slavno občinstvo s prošnjo, da po svoji moči pomaga ponesrečencem.

Županstvo Bled, dne 4. julija 1908.

Župan: Fran Rus m. p.

Izjava.

Jaz podpisana Terezija Vukič obžalujem, da sem čez gospico Marijo Krajnc, trgovko na Lepi njivi, neresnično govorila in jo tem potom prosim odpuščenja.

148 1

Terezija Vukič.

Puške!

Lancaster K 26—, Robert-puške K 850, pistole K 150, revolverji K 5—. Poprave ceno. Ilustrirani ceniki franko.

F. Dušek, Opočno št. 80, Češko (ob drž. žel.)

Listnica uredništva.

Sv. Bolfenk pri Središču. Dragi moj, prostor imam tako tesen, da ni mogoče, kakor želiš. Ali je društvo že pristopilo „Zvezi n. d.“? Po mojih zapiskih ne! Storit! — **St. Jar ob j. ž.** Ne vem, če bi bilo dobro, na ta način v listu o stvari govoriti. Ima pač dvojno lice, a nasprotniki bi stvar silno izrabili. — **Gomilsko:** Kakor bi radi obirno poročali, vendar je prostor mnogo pretesen. Mislino, da smo glavne poteze zadeli. Vsekakor pa prosimo, da nam poročate o raznih dogodkih takoj, ker sicer stvar zastari. Hvala, pozdrav, in prosimo še! Pozivljemo pa vas tudi, da vaše bralno in tudi gasilno društvo takoj pristopi „Zvezi n. d.“ — **Gornjigrad:** Glavne, markantne poteze prinesemo prihodnjic. Danes smo samo epozorili!

Urar

ima lepo priliko se naseliti v lepem prometnem kraju na Spod. Štajerskem. — Mora biti narodnjak in soliden delavec. Več pove uredništvo „Narodnega Lista“. — Dopisi pod šifro „urar“ na uredništvo lista.

Veliko posestvo

bl. mesta na Spodnjem Štajerskem je **naprodaj**. Gostilna, trgovina itd. — Več pove uredništvo „Narodnega Lista“. — Dopisi pod šifro „Breg“ na uredništvo.

Josip Repič

mizarski mojster na POLZELI priporoča: cenj. občinstvu svoje izvrstne mizarske izdelke vsake vrste ter se priporoča za naročila. Išče tudi

mizarskih pomočnikov.

36 23-11

Adolf Bursik

čevljar v Celju, Gledališka ulica št. 9

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah.

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart.

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade krajne šolske svete, učiteljsko, župnijske urade, okrajne zastope, učiteljsko zastope, hranilnice, posejilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Časna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnate vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah

Štambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cvetlicami od najpreprostejših do najfinejših.

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznana dobro blago.

Solidna in točna postrežba.

Hinko Dobnik
Marica Pokorny
poročena.

Zreče, dne 6. julija 1908.

Inteligenten mlad mož, slovenščine in nemščine v besedi in pisavi popolnoma vešč, z lepo pisavo, sprejme

službo

v kakšnem uradu, bolniški blagajni, kot nadzorovatelj delavcev ali kaj enacega. Plača po dogovoru. Nastop takoj ali pozneje. — Naslov pove upravnistvo. 386.1

! Čevlji!

Priporočam svojo zalogo vsakovrstnega obutala za moške, ženske in otroke; tudi turistske čevlje po goiserskem načinu; domače in tovarniške delo po vsakovrstni ceni. — Vse se dobi in kupi pri

Ivan Berna

Gospodsk. ulica št. 6 v Celju.

Edino pristen je le z zeleno nuno

Thierryjevo centifolij-mazilo. Najmanjša pošiljatva 2 dozi K 3'60. Sklad. prosto. Povsod priznana kot najboljša domača sredstva zoper želodčne bolezni, zgago (gorečico), krče, kašelj, zasliženje, vnetja, poškodbe, rane itd. Naslovite naročilo ali denarno pošiljatev na **A. THIERRY**, lekarna k angelju varuhu v Pregradi, pri Rogatcu. Zaloge skoraj vseh lekarnah.

Thierryjev balzam

kot varstveno znamko. Najmanjša pošiljatva 12/2 ali 6/1 ali 1 patent potovalno družinsko steklenico K 5. Skladiščenje prosto.

Sveto-trojiški vrelec!

Izvrstna slatina!

Čast mi je, p. n. občinstvu vljudno naznaniti, da pričnem, ker so vsa preddela izvršena, s prodajo. Tudi na c. kr. splošni preskuševalnici za živila v Gradcu je bil **sveto-trojiški vrelec** analiziran in kot dobra slatina preskušen.

Kot dietetična slatina se najtopleje priporoča.

Naročila prevzame

FRANC SCHÜTZ, Sv. Trojica v Slov. goricah.

Preprodajalci imajo visok popust.

velike skrb

s pridelovanjem in potreba je misliti na nabavo dobrih **poljedelskih strojev**. Ker razni tuji agenti dostikrat našega kmeta opeharijo, zato je potreba previdnosti. Zanesljivo **mlatilnice**, čistilnice, geplje, slamoreznice in druge poljedelske stroje prodaja po jako nizkih cenah

Trgovina z železnino, MERKUR, P. Majdič, Celje

Ceniki zastoj!

Postrežba točna!